

NASLOV

DANES V VESTNIKU
Še vedno prevladujejo nekvalificirani kadri!? Str. 2
„Stil“ ponovno zaplul Str. 12
Korenček bodo odkupili Str. 12

FRANC ŠETINC S SODELAVCI OBISKAL MADŽARSKO

Jasnejši obrisi dvojezičnega šolstva

Minule sredo, četrtek in petek je bila na obisku v Ljudski republiki Madžarski delegacija republiške konference Socialistične zveze Slovenije, ki jo je vodil predsednik Franc Šetinc. Tja pa jo je povabil državni sekretar Domovinske ljudske fronte Laszlo Hegedus. Po razgovorih v Budimpešti in še nekaterih drugih mestih so gostje iz Slovenije obiskali še Monošter in Slovensko ves v Porabju.

Predstavniki monoštrske mestne občine (Bauer, Mate, Fazekas idr.) ter narodnostni delavci iz Števanovec (Konkolič), Slovenske vesi (Boti), Sakalovec (Črno) in Gornjega Senika (Ropoša) so jih seznanili z razvojem tega območja na različnih področjih, poseben poudarek pa so dali položaju pripadnikov slovenske narodnosti. Pri tem so zelo ugodno ocenili razvoj sodelovanja s Slovenijo in še posebej s Pomurjem. Iz razgovora povzemamo nekaj ugotovitev in poudarkov:

Dvojezično šolstvo, ki ga nameravajo uvesti v porabskih šolah, dobiva jasnejše obrise, uvedba takega vzgojno-izobraževalnega dela pa zahteva zelo odgovoren pristop, ogromno energije in medsebojnega zaupanja: na čelu akcije morajo biti najvidnejši družbenopolitični delavci in učitelji, pa tudi Slovenci sami bodo morali k temu veliko prispevati. Potrebno bo storiti vse, da bodo Slovenci tudi kot industrijski delavci v Monoštru ostali Slovenci, da torej slovenščina ne bi bila le jezik, ki bi ga uporabljali na kmetijah — Zelo koristno bi bilo odpreti maloobsejni prehod Gornji Senik-Martinje, saj bi tako neposredno povežali porabske Slovence z matico.

Ob koncu obiska je Franc Šetinc v pogovoru z novinarji med drugim dejal: »V naših stikih je vse manj protokola, saj se pogovarjamo o konkretnih vprašanjih. Mislim, da je dosežen napredek v razvoju naše narodnosti. Medtem ko so lani predvsem govorili, da je treba razviti dvojezično šolstvo, smo letos slišali že za konkretne načrte. Videi sem, da je iskrena pripravljenost, da jih uresničijo. Obiskali smo tudi napredno kmetijo Jožefa Bartakoviča v Slovenski vesi, kjer smo se pogovarjali po slovensko in počutili smo se kot doma.«

JOŽE GRAJ

Negotova usoda mačkovske šole

Na zadnji seji izvršnega sveta skupščine občine v Murski Soboti so se morali soočiti z dokaj žgočim problemom v zvezi z gradnjo štirirazredne podružnične šole in dveh oddelkov vrtca v Mačkovcih.

Obpravnavati so namreč morali prijavo o potrebnih dodatnih finančnih sredstvih. Po najnovejših izračunih bi se ta investicija podražila za 16 milijonov dinarjev, kar je gotovo precejšen znesek. Vzrok za takšno podražitev je predvsem v tem, ker so strokovnjaki mariborskega geološkega zavoda ugotovili drsenje terena, za kar so nujni dodatni podporniki. Razen tega se je močno podražila tudi oprema. Po teh izračunih bi osnovna šola v Mačkovcih, ki je investicija iz referendumskega programa, obenem pa vnesena v letošnje občinsko resolucijo in program občinske izobraževalne skupnosti, stala že blizu 80 milijonov dinarjev, čeprav so se sprva dogovarjali o približno 40 milijonih dinarjev. Zato je povsem odprto vprašanje, ali bo s predvidenimi 62 milijoni dinarjev možno zgraditi omenjeni objekt, kajti računati je treba na nenehne podražitve raznih materialov.

Nič čudnega potemtakem, da so bili v obširni razpravi na seji soboškega izvršnega sveta izraženi upravičeni pomisleki o tem, ali je dejansko upoštevana racionalnost pri gradnji mačkovske osnovne šole. Slišati je bilo celo očitke, da je bila cena investicije umetno znižana, s čimer jo je lahko sprejela naložbena komisija pri medobčinski gospodarski zbornici, izognili pa so se preverjanju njene upravičenosti na republiški naložbeni komisiji. Tudi odločitev o začetku gradnje na neprimernem terenu, o čemer so opozarjali strokovnjaki, z njo pa očitno niso bili seznanjeni vsi odgovorni dejavniki, povzroča marsikatero pomisleke.

Zato je treba, kot so poudarili na seji soboškega izvršnega sveta, izpostaviti odgovornost načrtovalcev takšnega objekta, kajti kako drugače pred ljudmi, ki že nekaj časa plačujejo občinski samopriplatek za potrebe šolstva, opraviti to investicijo. Opozorili so, da z družbenimi sredstvi vendarle ne kaže barantati na takšen način.

Rečeno je bilo, če ne bo možno finančno pokriti zdajšnje cene mačkovske šole, bodo prisiljeni zaustaviti nadaljnjo gradnjo. To pa seveda pomeni, da bo treba spremeniti zdajšnji občinski referendumski program, saj občani združujejo znatna finančna sredstva za postavitev podružnične osnovne šole in dveh oddelkov otroškega vrtca v Mačkovcih. Nazadnje so se člani izvršnega sveta odločili, da imenujejo posebno komisijo, ki bo ugotovila odgovornost pri izbiri lokacije in cenah gradnje, kakor tudi pripravljenost krajevne skupnosti za sofinanciranje šolskega objekta. Kaj se bo iz vsega tega izcimilo, bomo kaj kmalu slišali!

Milan Jerše

Slovensko blago v Zalaegerszegu

Gospodarska zbornica Slovenije in ABC Pomurka sta organizirali razstavo proizvodov slovenskega gospodarstva — že četrto v Zalaegerszegu. V glavnem mestu zalske županije je bila odprta od 25. do 28. oktobra.

sladkorne pese, ki bo kmalu razširjeno na nove površine.

Po besedah Dušana Sinigaja bo razstava naše medsebojne vezi še

bolj utrdila in dala pobude za nastanek novih.

—an

V okviru razstave je delovala tudi informativna pisarna, ki je bila dobro založena z našo in madžarsko turistično propagando. Na fotografiji udeleženci svečane otvoritve razstave med nagovorom Dušana Sinigaja. Na otvoritvi je bil tudi predsednik zalske županije Sandor Ujvari. foto: A. A.

KOMUNISTI TOZDA PROIZVODNJA NADGRADENJ AVTORADGONE PO 13. SEJI

Sekretarju predlagali odstop

Še sedem komunistov osnovne organizacije je predlagalo sekretarju odstop, trije pa so se opredelili za tovariško kritiko, ker je zapuščal delovno mesto, ko pa je bil zato s strani disciplinske komisije kaznovan z javnim opominom. Se je pritožil na delavski svet zaradi nepravilnega odnosa do ljudi.

Sicer pa so komunisti sprejeli akcijski program svojega dela, v okoli triurni razpravi pa opozorili na številne objektivne in subjektivne težave, ki vplivajo na dosežene rezultate v tozdu.

Cenovni prepadi so za temeljno organizacijo vse težje breme, saj je bilo do junija lahko tovarno vozilo iz tamovega programa cenejšje od osebnih avtov. Varnostne kabine za traktorje ne prinašajo akumulacije (odnos materiala in vložnega dela je 90 proti 10) in bi jih bilo potrebno nadomestiti z akumulativnimi izdelki, po drugi strani pa trg kabine zahteva, saj jih predpisuje zakon.

Po mnenju komunistov sta nered in nedisciplin posledica predčasnega odhoda delavskega avtobusa, nerealnih delovnih normativov in slabe organizacije proizvodnje. Novi opisi delovnih mest so že izdelani, delavci pa bodo delali še boljše, ko jim bo zagotovljeno nemoteno delo in ustrezen zaslužek. V temeljni organizaciji pripravljajo seznam socialno najbolj ogroženih delavcev, ki bodo deležni denarne pomoči. Toda to bo potrebno opraviti temeljito od primera do primera, saj imajo mnogi takšen ali drugačen dodaten vir zaslužka, vključiti pa bo treba tudi sindikat.

vp

Komunisti zahtevajo konkretne odgovore

Kot je pokazala dosedanja razprava, so v soboški občini pretežni del razprav o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ namenili vprašanjem gospodarske stabilizacije in odgovornosti komunistov v samoupravnih in skupščinskih organih. Skoraj povsod zahtevajo hitrejšo reševanje problemov, večjo zavzetost pri prestrukturiranju in iskanju novih poti v gospodarjenju, pa tudi nagrajevanje po rezultatih dela mora postati doslednejše. Razprava je odkrila številna vprašanja, na katera zahtevajo komunisti tudi konkretne odgovore.

Zlasti očitna so prizadevanja OO ZKS, da bi si z lastnimi močmi zagotovile ustrezno vlogo in vpliv v svojem okolju. Splošno razpoloženje, v katerem teče razprava o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ, daje zagotovilo, da se bo s tako zastavljenimi dejavnostmi okrepila avantgardna vloga ZK, je bilo med drugim poudarjeno na seji predsedstva OK ZKS.

Večkrat je bilo izpostavljeno, da se po 13. seji CK ZKJ šele začnejo dejavnosti soboških komunistov. Gre namreč za prvo fazo razprav od osnovnih organizacij do občinske organizacije ZK, kjer bodo morali v prihodnje nameniti veliko več pozornosti nekaterim vsebinskim vprašanjem, ki so doslej premalo prišla do izraza. Zato so sklenili, da bo treba do bližnje seje OK ZKS opredeliti nekaj najbistvenjših problemov na področjih gospodarstva in negospodarstva. Prav

tako se morajo bolj uveljaviti akcijske oblike delovanja ZK, idejnopolitična diferenciacija in odgovornost vsakega posameznega člana zveze komunistov v soboški občini.

Milan Jerše

SPOMINSKA SOBA V KOVAČEVH — V okviru letošnjega praznika turniške krajevne skupnosti je bila v soboto v Nedelici spominska slovesnost pri rojstni hiši narodnega heroja Stefana Kovarja-Marka. Odprli so namreč spominsko sobo v prenovljeni Kovarjevi hiši, ki je tudi zanimiv pomnik panonske ljudske arhitekture z začetka tega stoletja.

Slavnost je bila zamisljena nekoliko širše, vendar je bila udeležba dokaj skromna. Zbrane učence turniške šole, predstavnike občinskih družbenopolitičnih teles in samoupravnih skupnosti

ter peščico Nedeličanov, ki so čez cesto opazovali dogajanje pri Kovarjevi domačiji, je v imenu kolektiva Planike, pozdravil Jože Kolarik, slavnostni govornik, predsednik občinske konference socialistične zveze Lendava, Stefan Fitičar pa je orisal lik Stefana Kovarja. O pomenu obnovljene hiše in spominske sobe v njej je govoril tudi predsednik skupščine kulturne skupnosti Lendava Stefan Hari. Govorom je sledil kulturni program kolarjev in članov KUD Stefan Raj iz Turnišča. Obenem so podelili priznanja in pokale udeležencem prigodnih športnih tekmovanj.

Delovni kolektiv Planike je že pred leti samoupravno sprejel skrb za rojstno hišo narodnega heroja Kovarja. Delavci Planike so naloge sprejeli odgovorno, zato je starinska hiša dobro vzdrževana in zdaj tudi povsem obnovljena. Ob pomoči kulturne skupnosti so uredili tudi spominsko sobo, v kateri resda še ni veliko zgodovinskega gradiva, vendar o heroju Kovarju pove veliko, in še naprej ga bodo zbirali. Tako je ta hiša resničen pomnik naše zgodovine, ob katerem se bodo ustavljali naključni in namerni obiskovalci, v katerem bodo nove generacije spoznavale zgodovinske resnice. — an

20 let sodelovanja

V Lendavi in Lovasizju so te dni proslavili 20. obletnico sodelovanja med INA-Nafto Lendava in sorodnim podjetjem KfV iz Nagykanizse. Delegacija INA-Nafte je obiskala Lovasiz in se tam sestala s predstavniki delovne organizacije KfV. Še isti dan pa so člani tega delovnega kolektiva obiskali INA-Nafto v Lendavi. Goste je ob 20. obletnici sodelovanja pozdravil tudi predsednik izvršnega sveta Ludvig Jerebic, obudili pa so spomine na začetke tega — danes plodnega — sodelovanja. Obe delovni organizaciji sodelujeta na strokovnem, športnem in kulturnem področju, stiki pa so vsakoletni.

Svečanosti ob 20-letnici sodelovanja so se udeležili člani veleposlaništva LR Madžarske ter predstavniki naftnega gospodarstva z Madžarske, z naše strani pa predstavniki SOZD INA-Nafte iz Zagreba ter predstavniki skupščine in družbenopolitičnih organizacij občine Lendava.

Jani D.

Že pred 160 leti so ZDA razglasile Latinsko Ameriko kot območje svojega gospodarskega in političnega vpliva, ki da ga bodo branile tudi z orožjem, če bo treba. Te grožnje so takrat veljale Rusiji, Franciji, in Veliki Britaniji. Že nekaj tednov pa kaže, da so se zahodnoevropske države znašle na protiameriških barikadah »zelene celine«. Dva sestanka zunanjih ministrov zahodnoevropske deseterice, Španije in Portugalske na eni, ter zunanjih ministrov držav Latinske Amerike na drugi strani v San Joseju in v Rio de Janeiru, sta izzvala negativne ocene Washingtona. »Združena Evropa pač rabi prostor za svojo gospodarsko ekspanzijo. Na sliki: ameriški način reševanja problemov — ubiti gverilci v Salvadoru

Zivijo Američani danes boljše?

Le še nekaj dni nas loči od predsedniških volitev v ZDA; temperaturo v obeh nasprotnih taborih — republikanskem in demokratskem pa sta dvignili dve javni televizijski oddaji, v katerih sta se na zaslonih spoprijeli republikanski kandidat, sedanjí predsednik Reagan, in Mondale, kandidat opozicijske demokratske stranke.

Časopisje je bilo potem polno komentarjev in predvidevanj za volilno zmago enega ali drugega kandidata; izpuščene niso bile niti najmanjše podrobnosti o nervozni, nepoznavanju stvari ali jecljanju tega ali onega kandidata. Resnico o takšnih televizijskih dvobojih je zapisal The Wall Street Journal: Američani radi ponižujejo svoje voditelje in prava prilika za to so podobni televizijski besedni dvoboji.

Ni manjšo pozornost pa zadnje tedne pred volitvami niso zbudile najrazličnejše ankete na vprašanje: ali živijo Američani boljše kot pred štirimi leti, ko je postal predsednik Reagan.

Odgovori na to vprašanje so bili različni, odvisni tudi od tega, s kakšnega zornega kota so vprašanje obravnavali. Povprečni Američan živi nekoliko boljše, se je glasil eden od odgovorov, vendar ne toliko, kolikor bi bilo pričakovati glede na izboljšani položaj gospodarstva. Nekatere ugledne ameriške ekonomiste je ob tem vznemirilo tudi povečano število nezaposlenih. Prihodki povprečne ameriške družine so se v zadnjih štirih letih povečali za 3,5 odstotka, istočasno pa so se dohodki najrevnejših zmanjšali za 7,6 odstotka. Najbolje so »preživeli« najbolj bogati — tem so se dohodki povečali povprečno za 8,7 odstotka.

Po podatkih tednika US News 41,7 odstotka Američanov smatra, da živijo danes boljše kot pred štirimi leti in le 20,5 odstotka meni, da se je položaj poslabšal. Še ugodnejše rezultate je objavil New York Times: 54 odstotkov vprašanih trdi, da živijo boljše kot pred štirimi leti. Med temi je pretežna večina iz tako imenovanega srednjega sloja (30 milijonov družin), ki imajo letne prihodke med 20 in 40 tisoč dolarjev. Število siromašnih se je v štiriletnem Reaganovem mandatu povečalo za 6 milijonov (skupno 35,3 milijona), kar je 15,3 odstotkov vsega ameriškega prebivalstva. Treba je omeniti, da je bilo siromašnih leta 1960 kar 22 odstotkov, vendar se je odstotek zaradi nekaterih Johnsonovih socialnih reform zmanjšal do leta 1970 na 12,6 odstotka (po uradnih kriterijih je siromašen tisti, ki kot posameznik nima na leto 5061 dolarjev dohodka, oziroma tista štirilčlanska družina, ki na leto ne doseže 10.178 dolarjev).

S čim so najbolj zadovoljni tisti, ki trdijo, da so v zadnjih štirih letih živeli boljše kot pred tem? Najprej z znižano inflacijo z dvonadomestilno ceno. Na drugem mestu so za polovico zmanjšane obresti (največ za nakup hiše), zmanjšani davki, predvsem pri najbolj bogatih. Najbolj siromašni

so bili zadovoljni, če so obdržali zaposlitev.

Vse to bo vplivalo na volilne rezultate. Znano je namreč, da le nekaj več kot polovica volilnih upravičencev voli. Ostali so »hladni« do tega ali bo predsednik ta ali oni.

Vendar tako republikanci kot demokrati upajo, da bodo to neogreto gmoto volivcev pritegnili v svoj tabor. Temu namenu služijo tudi televizijski dvoboji med predsedniškimi in podpredsedniškimi kandidati.

Samo vedeti ni dovolj

Nedavno je Dragoslav Marković na neki seji, ki jo je prenašala televizija dejal: ni sporno KAJ temveč KAKO! Govoril je o tem, kar hočemo, ker to kar hočemo sploh ni sporno, saj spori nastajajo okrog odgovorov na vprašanje: kako naj to kar hočemo — postorimo. Toda kljub temu smo lahko v predzadnjem Komunistu tiskanem za Srbijo prebrali velik naslov čez dve strani: »A se ve, kaj se hoče?« Vprašanje je povezano z gospodarsko strategijo Beograda in je takšno, kakršno je, za naše pojme precej trpko, saj ga v našem jeziku ne bi zastavili pasivno, temveč aktivno: »Ali vedo, kaj hočejo?«. Pravzaprav ne bi bilo nič slabega, če bi si v vsakem mestu in vsakem kraju zastavili vprašanje: »Ali res vemo, kaj hočemo?«. Tudi če bi si vsak posameznik zastavil to vprašanje, bi odgovor nanj odkril marsikatero zadrego med besedami in dejanji.

Glede tega vprašanja je bila Živana Olbina, star beograjski kader, trenutno pa direktorica zavoda za plan republike SR Srbije, povsem odkritosrčno nedvoumna: »Mnogi še vedno ne vidijo dovolj jasno, kam je treba korakati, vendar pa vsi vedo, da je s to potjo končano.« Mislila je kajpak na razvoj Beograda, ki je »naletel na ovire obstoječe proizvodne strukture in organiziranosti gospodarstva«, kakor se je o tem izrazila. Pravzaprav pa je hotela povedati, da je sedanjí način gospodarjenja v Beogradu naletel na nevidni zid — njegov razvoj ima pač premajhen zalet za prebijanje tega zidu. Vprašanje, ki ga postavljajo v zvezi s tem, se glasi: »Kako da je razvoj hitrejši v Ljubljani in v Zagrebu — v dveh mestih, ki Beogradu lahko služijo za primerjavo?«

Pismo iz Beograda

Kaj je tisto, kar zaviralno deluje v Beogradu in zaradi česar je nek razpravljalca v nekem beograjskem forumu moral citirati Ožbeja: »Namesto da oklevate, poskušajte skupaj prehoditi del poti. Tudi če ne veste kam vas pot pelje, se boste vsaj premaknili z mesta.« Ostati tam, kjer si, pač pomeni — nazadovati, zaostajati! Od zaostajanja pa ni zaščite, pa naj jo (beograjske) gospodarske organizacije še tako iščejo v administrativnem ukrepanju, najraje kar v carinski zaščiti, ki naj bi jih obvarovala konkurence uspešnejših izven naših meja.

Seveda je za bolezen najbolje postaviti pravo diagnozo. Tega nehvaležnega dela se je lotil Jurij Bajc, izvršni sekretar mestnega komiteja ZK Beograd, a s preprosto ugotovitvijo: »Naši tozdi so se spremenili v klasična podjetja, ki se medsebojno spopadajo in žrejo, namesto da bi postale osnova samoupravno povezanih tehnoloških, komercialnih in finančnih celot«.

Seveda je res, da se v siromaštvu ljudje med seboj žrejo in spopadajo in da je tako tudi v delovnih kolektivih; toda vprašanje je, zakaj so prišli v tak nepopularen položaj? Morda nam je lahko dovolj za odgovor na to vprašanje že omenjena diagnoza bolezni beograjskega gospodarstva: če naši tozdi niso nič več kot samo tehnološke, komercialne in finančne celote, potem zares ne morejo iz okvirov klasičnega podjetja, in potem je tako, kot je rekel predsednik gospodarske zbornice Beograda: »Zgradili smo mnoge organizacije — fizične, ne pa ekonomske — in jih zložili v gospodarstvo kot jabolka v košaro«.

Prevedeno na navadni jezik, to pomeni, da so se v Beogradu vselej ukvarjali le z oblikami, ne pa z vsebino, vemo pa, da posoda ni tako pomembna kot je pomembna vsebina: naj tozdi izgledajo kot tovarne, delujejo pa kot organizacije združenega dela, ni nič narobe; je pa zelo narobe, če podjetja izgledajo kot organizacije združenega dela, ker je to fasada, za katero ni nič novega. In ko je praksa za beograjske organizacije združenega dela pokazala to nevdržnost navideznih sprememb, so se tukajšnji forumi lotili ponovnega preoblikovanja že neštetokrat preoblikovanega samo na zunanji način, in sicer s tezo, da so tozdi premajhni in je potrebna reafirmacija delovnih organizacij.

Če se spomnite, smo o tem že pisali, ko se je to dogajalo. Kampanja integracije tozdov v delovne organizacije pa je potekala tako kot nekoč združevanje majhnih podjetij v velika, s čimer so se majhna nerentabilna pretopila v rentabilne, ki so tako sicer postajale manj rentabilne, vendar so še ostajali rentabilni.

Zdaj pa Komunist Srbije ugotavlja, da je treba spremeniti gospodarjenje v Beogradu tako, da proizvodnje ne bodo več merili s kosi, metri in tonami, temveč z dohodki in akumulacijo. To je tisto!

Viktor Sirc

Se vedno prevladujejo nekvalificirani kadri?!

KOMENTAR

enakim obdobjem lanskega leta se je namreč letos zaposlenost povečala za 2,8 odstotka ali za 542 delavcev. To je za soboško občno v zdajšnjem trenutku vsekakor ugoden podatek, česar pa nikakor ne bi mogli trditi za kakovost samega zaposlovanja. Ugotavlja se, da organizacije združenega dela še vedno zaposlujejo največ nekvalificiranih in priučenih delavcev, kar seveda onemogoča hitrejšo izboljševanje kvalifikacijske strukture zaposlenih in boljše tehnološko organiziranost združenega dela.

V prvem polletju letošnjega leta so tozdi in druge delovne skupnosti prijavile 992 potreb po delavcih in pripravnikih; od tega 470 ali 47,4 odstotka po delavcih ozkega profila, po delavcih širokega profila (triletna poklicna šola) pa 246. To pomeni, da je zaposlovanje strokovnih kadrov s srednjo, višjo in visoko izobrazbo relativno skromno, kar velja še posebej za tehnične kadre. Medtem ko se število brezposelnih zaustavlja pri številu 1269, kar je za 7,1 odstotka ali 85 iskalcev zaposlitve več kot v enakem lanskem obdobju, pa bolj zaskrbljuje naraščanje strokovno usposobljenih iskalcev zaposlitve. Njihov delež znaša že 28,5 odstotka oziroma 362 takih kadrov, med katerimi izstopajo mladi, ki so končali peto zahtevnostno stopnjo; to je štiriletno srednje šole. Mar števila 180 ali polovica vseh strokovno usposobljenih iskalcev zaposlitve ne opozarja dovolj?

Tudi glede zaposlovanja pripravnikov ostaja še cela vrsta nejasno-

sti, čeprav so znane zakonske obveznosti na tem občutljivem področju. V prvih šestih mesecih letos so v združenem delu soboške občine zaposlili 75 pripravnikov, so jih več kot dve tretjini zaposlili za določen čas. Vse to jasno opozarja na neusklajenost potreb po kadrih v praksi. V soboški občini je še precej pogodbenege in nadurnega dela. Opravljenih je celo 317.176 nadur oziroma za 54,9 odstotka več kot v prvem polletju lanskega leta. Tozdi s področja gospodarstva so obseg nadur povečali za 70,7 odstotka skupnega števila nadur. Zanimiva pa je ugotovitev, da se ob tem ni povečalo tudi število delavcev, ki opravljajo nadurno delo, ampak prav nasprotno. Od lanskih 5476 se je zmanjšalo na letošnjih 4496 delavcev, ki so honorarno zaposleni.

Tu so očitno zelo velike rezerve, ne samo za zaposlovanje novih delavcev, ampak tudi za boljše izrabo zmogljivosti in tako večjo proizvodnjo. Čeprav bi lahko soboški občini več zaposlovali, če bi se odločili za večizmensko delo tam, kjer je to mogoče, je zanimivo, da je v industriji 72,5 odstotka vseh zaposlenih v dveh ali treh izmenah. To kaže na dokaj dobro izkoriščenost osnovnih sredstev. Tako v industriji v zdajšnji situaciji ni večjih rezerv za uvajanje druge ali tretje izmene, kar seveda ne pomeni, da drugje tega ne bi mogli storiti. Ob ustreznih organizaciji, večjem medsebojnem povezovanju in združevanju sredstev ter hitrejšem razvoju ustreznih razvojnih služb, takšni obeti nikakor niso majhni. Sprejeti bi jih morali z obema rokama!

Milan Jerše

ODLOČNEJE ZA BOLJŠI JUTRI

Akcijska konferenca komunistov INA-Nafte Lendava je uspela le delno, predvsem zaradi tega, ker se je udeležila le polovica vseh članov ZK tega največjega delovnega kolektiva lendavske občine. Razprava o delovanju je pokazala, da so med komunisti še vedno nekatere dileme o razvoju delovne organizacije, da ni več solidarnosti med temeljnimi organizacijami, zato je propadel tudi referendum v strojnem obratu. Glede poslovanja pa komunisti ugotavljajo, da se le to izboljšuje, vendar pa stari gredi še niso odpravljani; to pa so predvsem dolgotrajna neugradnja nove rafinerije. Komunisti so izrazili nezadovoljstvo nad tem, da še vedno gradijo rafinerije, gradnjo lendavske pa so ustavili.

Jani D.

Franc Sebjanič

Nepričakovano je v 64. letu omahnil dolgoletni družbenopolitični delavec in publicist, čigar začetki javnega delovanja segajo v predvojna leta ob reviji Mladi Prekmurec in v Klubu prekmurskih akademikov.

Potem je z veliko prizadevnostjo sodeloval pri organiziranju dvojezičnega šolstva, poučeval nekaj časa slovenščino na soboški gimnaziji in pripravil prvi slovensko-madžarski slovar. V času znanega Rajkovega procesa je bil na Madžarskem in brez oklevanja se je izrekel za našo pot, zato je bilo med samim procesom slišati tudi njegov priimek, toda Sebjanič se je posrečilo vrniti v domovino. Kot poslanec in podpredsednik nekdanjega soboškega okraja je skrbel za razvoj šolstva in kulture v pokrajini ob Muri. Tisti čas je nekaj let posvečal svojo skrb tudi začetkom Radia Murska Sobot.

Delovne obveznosti so ga potem pripeljale v Beograd, od tam pa

v zahodnonemški Mannheim, kjer je bil konzul na našem diplomatskem predstavništvu, vedno povezan z našimi rojaki — delavci na začasnem delu v ZR Nemčiji. Potem se je vrnil in v Prosečki vasi si je omislil košček svoje zemlje.

Po upokojitvi se je Feri s toliko večjo vnemo posvetil publicistiki. Že davno pred tem je bil med pobudniki prvega srečanja zgodovinarjev in drugih strokovnjakov iz Jugoslavije, Avstrije in z Madžarske in avstrijskem Mogersdorfu. Tudi letos je bil prisoten s svojo razpravo. Ves svoj prosti čas je Franc Sebjanič posvetil preteklosti Prekmurja. Slovenski javnosti je odkrival prekmurske pisce, kot so npr. Štefan Küzmič, Terplan, Bakoš, se posebej pa se je posvečal raziskovanju protestantizma v Prekmurju, njegovim gospodarskim in socialnim razsežnostim, ki so bile dotlej vse premalo znane. Leta 1977 je izdal Protestantstvo gibanje panonskih Slovencev. Sicer pa je svoja dognanja objavil v Zgodovinskem časopisu, Časopisu za narodopisje in zgodovino ter drugod. Kot član Društva zgodovinarjev Slovenije je poleg »Panonije« sodeloval na številnih drugih simpozijih zgodovinarjev in vsakokrat je na takšnih srečanjih slovenski, avstrijski ali madžarski javnosti odkrival poglobljenosti slovenskega značaja ljudstva, živčnega v pokrajini med Muro in Rabo.

Slovensko zgodovino pisje in publicistika sta s Sebjaničem izgubila nenadomestljivega raziskovalca, mladi generaciji pa ostaja naloga, da Ferijevo delo nadaljuje.

od tedna

GORNJA RADGONA — Registracija je dokončno urejena, so ugotavljali na svoji 2. seji člani izvršnega odbora novoustanovljenega društva kadrovskih delavcev občine Gornja Radgona. Za začetke aktivnosti pa so si izbrali primerno aktualno družbeno temo. Dogovorili so se namreč, da bodo v okviru društva v prvi polovici decembra organizirali razpravo na temo »problematika združenega dela pri uresničevanju pravic delavcev iz invalidskega zavarovanja ter zdravstvenega varstva«. Z brezplačnim odstopom dvorane bo njihova prizadevanja podprla Delavska univerza.

MURSKA SOBOTA — Pojem socialne ogroženosti je zelo relativen, ker se upoštevajo različni kriteriji. To so med drugim ugotovili na seji občinskega sveta zveze sindikatov, ko so razpravljali o zagotavljanju socialne varnosti delavcem in njihovim družinam. Ugotovljeno je bilo, da večina OZD ocenjuje socialno-ekonomski položaj svojih delavcev zgolj z višino osebnih dohodkov, le redke pa upoštevajo tudi druge dopolnilne vire preživljanja družine, kot so kmetija, obrt in podobno. Veliko pa si obetajo od novega zakona o socialno-varstvenih pravicah, ki bo začel veljati že prihodnje leto.

GORNJA RADGONA — Pretekli teden so se sestali člani sekretariata medobčinskega sveta ZSMS za Pomurje. Razgovor, ki se ga je udeležil tudi Bojan Žlender, sekretar RK ZSMS, so namenili izključno kadrovskim vprašanjem pred volitvami novega vodstva mladinske organizacije v republiki. Znano je, da so tokrat želeli pri tem slovenski mladinci zagotoviti čim širšo demokracijo in zato so v mnogih občinskih vodstvih evidentirali več kandidatov, vendar mnogi med njimi niso dobili podpore ostalih družbenopolitičnih organizacij, predvsem zveze komunistov.

MURSKA SOBOTA — Razširjene seje sekretariata MS ZSMS za Pomurje, na kateri so spregovorili o aktualnih nalogah mladinske organizacije, sta se udeležila sekretar RK ZSMS Bojan Žlender in član predsedstva RK ZSMS Tone Anderlič. V ospredju razprave so bile priprave na volilno-programsko sejo republiške mladinske organizacije, ki se je bodo udeležili tudi delegati iz regije. Ti so na sestanku uskladjili predlog o novem vodstvu RK ZSMS, seznanili pa so se tudi z delom mladinske organizacije v preteklem mandatskem obdobju in programskimi usmeritvami.

LENDAVA: Na seji občinskega komiteja ZKS so strnili razpravo o poteku javne razprave po 13. seji CK ZKJ v občinski organizaciji. Razpravo so opravili v vseh osnovnih organizacijah, sprejetih pa je bilo tudi več predlogov za dokončno oblikovanje dokumentov v CK. Komite je razpravljal tudi o odprtih vprašanjih in o plačevanju centralne kurjave in stanarinah v občini. Ta razprava je bila pripravljena na pobudo nekaterih osnovnih organizacij.

MURSKA SOBOTA — Ob koncu tedna so se v Murski Soboti mudili predstavniki mladinske organizacije iz občine Krško. Okrog 30 mladink in mladincev, si je ob tej priložnosti ogledalo delovno organizacijo Mura, nato pa so se pogovarjali s člani predsedstva OK ZSMS Murska Sobot. Seznanili so se s problematiko in delovanjem mladinskih občin ter nakazali možnosti medsebojnega sodelovanja v prihodnje.

do tedna

„Špijon“ navdušil

Tak aplavz, kot je odmeval minulo sredo zvečer v kinodvorani, je v Murski Soboti slišati le redkokdaj. Zadovoljna publika je s ploskanjem nekajkrat privabila gledališnike iz Zagreba nazaj na oder in se jim tako na dostojen način zahvalila za zares dober nastop. Bilo je prijetno sedeti v skoraj polni dvorani in občutiti, da se tudi pri nas znano odznavi vabilu na gledališko predstavo. Tisti, ki imamo s tem nekaj grenkih izkušenj, smo se pla-homa ozirali po dvorani, kajti v Soboti se nam je že zgodilo, da so priznani umetniki nastopili pred skoraj prazno dvorano. Tokrat je bilo drugače in prav je, da nas je veliko prišlo v goste igralcem Gledališča v gosteh iz Zagreba.

Morda so nekateri prišli zaradi napovedanega in popularnega Relje Bašića, a kljub zamenjavi v ansamblu obiskovalci niso bili niti prikrasani niti razočarani. Fabijan Šovagovič je v Kovačičevi igri Balkanski špijon glavno vlogo odlično odigral. Seveda so navduševali tudi drugi igralci, ki se jih v glavnem spominjamo z zagrebškega televizijskega zaslona. Pa bi se jih še večkrat radi s takih skupnih srečanj! Nasmejali in namuzali smo se Čvorovičevim prizadevanjem pri odkrivanju „špijona“ in se hkrati globoko zgrozili, kaj se lahko zgodi s človekom, če... Vse to pa je popestrilo še z zanimivostmi sedanje-ga in polpreteklega časa, ko smo izpod pulta kupovali kavo, prašek ali zvezami dobivali (dobivamo) službe. Če smo hoteli, smo se ta večer lahko videli tudi v zrcalu. In kot kaže, nam je bilo tako kritično gledanje všeč. Lepo, da

je ta drobci z Borštnikovega srečanja prišel k nam. Veseli smo, da to ni bila zadnja kulturna prireditev v tej jeseni. Zveza kulturnih organizacij napoveduje še koncert tria Lorenz, ki bo novembra, in dramo Antona Pavloviča Čehova — Striček Vanja. Upamo, da bodo organizatorji in kulturni animatorji tudi takrat dobro opravili svoje delo, in pričakujemo nekaj več bolj v oči bodočih plakatov. Tudi na Radiu Murska Soba bi bilo dobro uro pred pred-stavo bolj dobrodošlo povabilo na ogled Balkanskega špijona kot pa na film, ki ga seveda ni bilo. Pripis: Upamo, da je bil na začetku omenjeni aplavz vsaj delno opravičilo za obnašanje negledališke srednješolske publike na predstavi ob 12. uri. Nevenka Emri

Sodobno likovno prizadevanje v Pomurju

Pred tednom dni so v Celovcu odprli razstavo likovnih del pomurskih ustvarjalcev. Razstava bo na Koroškem do 18. novembra, zatem pa bodo dela prenesli v Galerijo soboškega kulturnega centra Miško Kranjec. To pa je obnem začetek postavitve stalne zbirke sodobne likovne umetnosti v Pomurju.

Umetnostni zgodovinar Feri Obal je ob tem zapisal, da je to začetek sistematičnega zbiranja in odkupa likovnih del. Na razstavi v Celovcu so predstavljeni likovni ustvarjalci, ki so rojeni v Pomurju ali pa dlje časa živijo in delajo v tej pokrajini in to ustvarjalci najstarejše generacije, rojene v obdobju med obema voj-

nama. do najmlajše, rojene v šestdesetih letih. Vsak povabljenec je lahko sodeloval z največ tremi deli. le ta pa ne smejo biti starejša od dveh let. To razstavo je torej moč šteti za nekak raport o trenutnem stanju v likovnem izrazu umetniških snovalcev. 76 v naslovu razstave Sodobno likovno prizadevanje v Pomurju je določena lokalizacija predstavitev likovnega utripa v pokrajini ob Muri. in ob tem trdimo, da ne predstavlja osamljenega, od najsodobnejših tokov v likovni umetnosti odrezanega pojava.

IMP — PMI MARIBOR, n. sol. o.
TOZD BLISK, Montaža in obdelava kovin
Murska Soba, n. sol. o.
69000 MURSKA SOBOTA, Bjedičeva 3

objavlja javno dražbo

za prodajo rabljenega osnovnega sredstva:

OSEBNI AVTOMOBIL IMV RENAULT 4 TLS, letnik 1979, registriran do 10. 4. 1985, potrebno popravilo motorja, izključna cena 50.000,00 din.
MOPED TOMOS APN-4, leto izdelave 1978, z izključno ceno 8.000,00 din.

Javna dražba bo v sredo, 7. novembra 1984 ob 8. uri na dvorišču TOZD Blisk, Bjedičeva ulica 3, Murska Soba.

Ogled je možen vsak delovni dan od 7. do 12. ure.
V izključno ceno ni vračunan prometni davek, ki ga mora kupec plačati na občini. Pred začetkom dražbe morajo interese plačati varščino v višini 10 % od izključne cene na blagajni TOZD.

Ideja o Kranjčevih dnevih

Letošnja volilna konferenca Zveze kulturnih organizacij občine Murska Soba (zaradi objektivnih vzrokov je spomladi ni bilo) je minila dokaj mirno, saj kljub dandanes splošnim jamranjem o kulturi delegati niso imeli pripomb — delno seveda tudi zato, ker je večina programa že uresničena. Tako je konferenca izvenela v zadovoljstvu in potrditvi predloženega. Poročila o dejavnosti ZKO so prinesle občutek, da se ljubiteljsko delo, vsaj glede na številke — dobro pa bi bilo reči še kakšno o resnični kakovosti — krepi. Kulturnih prireditev je več na vseh področjih, boljše je sodelovanje s tujino in Porabjem. Nadaljuje se pred leti začeta akcija ustanavljanja kulturnih društev na vseh šolah, od delovnih organizacij pa so ga ustanovili le v Muri. V naslednjem srednjeročnem obdobju bo (spet) potrebno misliti na stare (in pred leti začasno odrinjene) načrte o polpoklicnem gledališču — seveda ne takem, ki bi zahtevalo veliko denarja, pač pa ho bi okrepilo gledališko življenje in zapolnilo prazen prostor.

Ob stari ugotovitvi, da bo potrebno z manj denarja napraviti več, ter volitvah — tudi naslednji dve leti bo predsednica ostala Erna Brumot — je zanimiva nova ideja: Neuspele kulturne dneve v Murski Soboti naj bi zamenjali Kranjčevi dnevi — prireditve širšega obsega, v katero bi se vključili vsi, ki so povezani s kulturo.

Za prizadevno delo na kulturnem področju so letošnja republiška odličja svobode izročili Ludviku Urbanu s Hodoša in Jožetu Ternarju iz Murske Sobe, Milica Šadl iz Beltincev pa ga je prevzela že spomladi v Ljubljani.

Marjan Maučec

Rozina
Koren
(2)

SINDIKALNO PEVSKO DRUŠTVO ŠTEFAN KOVAČ

26. septembra 1970. je pevski zbor priredil koncert v Szombatheju na Madžarskem skupaj z domačimi učiteljskim pevskim zborom in pevskim zborom iz Jenner-sdorfa iz Avstrije. Najprej so zapeli vsi trije zbori skupaj eno pesem v slovenskem, nato v madžarskem in nemškem jeziku. Madžarsko pesem Ez a legény je dirigiral avstrijski zborovodja, slovensko pesem Marko skače madžarski zborovodja, naš zborovodja pa je dirigiral nemško pesem Lochengrin. Nato je vsak pevski zbor predstavil svoj program. Pri pozdravnih nagovorih je bilo večkrat poudarjeno, da je to srečanje nov dokaz, da pesem ne pozna meja in da takšna srečanja mnogo pripomorejo k utrjevanju prijateljstva med sosednjimi državami. Enak koncert so vsi trije zbori ponovili 24. oktobra 1970. v Murski Soboti. Tu je bilo v pozdravnem govoru med drugim povedano, da je koncert tih pevskih zborov iz treh sosednjih držav ravno ob dnevu, ko ves svet proslavlja 25-letnico organizacije združenih narodov. Te pomembne obletnice ne bi mogli lepše proslaviti kot s tem prijateljskim srečanjem pevcev treh sosednjih držav, treh skupin ljudi, ki so si po govorici tako zelo različni, v srcu pa čutijo enako in želijo, da bi se to prijateljstvo večno ohranilo.

10. julija 1971. je pevski zbor zopet gostoval v Szombatheju na Madžarskem, kjer je bila praznava 75-letnica delovanja domačega pevskega zbora HALADAS. Na tej praznici sta sodelovala tudi domači pevski zbor in mešani pevski zbor iz Katovic na Poljskem. V slavnostno okrašen dvorani so vse madžarske, poljske in jugoslovanske državne zastave. Ta prireditve je izvenela v manifestaciji prijateljstva med vsemi nastopajočimi. Poljaki so našim pevcom ob prihodu v dvorano zapeli pozdravno pesem. Po koncertu so v isti veliki dvorani prišla posebno do izraza prijateljska čustva Poljakov in Jugoslovancev. Vsi zbori so ta večer šestkrat skupaj zapeli internacionalo, vsak v svojem jeziku.

pa vendarle je zvenela izredno močno. Vrhunec vsega je bil dosežen, ko so Poljaki dvignili enega izmed naših pevcev na svoja ramena, mu dali v roke poljsko in jugoslovansko zastavo, ga tako nosili po dvorani in peli internacionalo. Drugi dan so se s solznimi očmi poslavljali od naših pevcev, jih povabili v Katovice in jim zavidali našo svobodo.

S celovečernim koncertom se je naš pevski zbor v Ljutomeru prvi predstavil 11. decembra 1971. S tem je vrnil gostovanje mešanemu pevskemu zboru in oktetu iz Ljutomeru. V pozdravnem govoru je predsednik zveze kulturnih

penenje Slovencev po svobodi in samostojnosti. Potrebujemo to tudi danes, ko zaradi hitrega življenjskega tempa in v boju za materialne dobrine včasih pozabljamo na bogatitev človekovih duhovnih vrednot.

Celovečerni koncert je naš pevski zbor priredil tudi v Budimpešti, prestolnici L.R. Madžarske, in to 23. junija 1972. Koncert je bil v veliki dvorani tovarne ladij in dvigal GANZ, ki zaposluje okrog 11.000 delavcev. Njihovo izredno pozornost do naših pevcev je bilo opaziti že na glavni cesti pred vhodom v tovarno, kjer je bil postavljen slavo-lol in na njem v slovenščini napis

upravičenostjo in govorilo toliko resnice kot ob takih srečanjih. Ob vseh teh gostovanjih so domačini našim pevcom razkazali ogromno zgodovinskih znamenitosti v Budimpešti in večjih krajih Madžarske. Zaradi tega, ker naš pevski zbor nosi ime heroja Štefana Kovača, so ob nekem gostovanju prinesli in položili venec in izredno spoštljivostjo zapeli primerno pesem. Vsako srečanje z njimi, pa naj bo to v Budimpešti ali v Murski Soboti, je bil poseben dogodek, po-lahitnjen z izredno pozornostjo in spoštljivostjo do naših pevcev in vsega, kar imamo v Jugoslaviji.

Ob 5. obletnici delovanja je 26. maja 1973. pevski zbor Štefan Kovač v Murski Soboti priredil jubilejni koncert. Pred začetkom je predsednik zbora Jože Brunec pozdravil poslušalce in med drugim povedal: »Veseli nas, da se se zbrali v tolikšnem številu, da bi poslušali naše petje danes, v času, ko govorimo o tem, kako malo ljudi se zanima za kulturno dejavnost, ko ugotavljamo, da se večina ljudi najbolj posveča izboljšanju svojih življenjskih dobrin, in ko je tempo našega dela že veliko prehitel. Naše društvo že polnih 5 let prenaša zborovsko petje po bližnji in daljni okolici. To pesem kot mnogi drugi zbori tudi naš zbor ohranja, jo poživlja ter bodri naš mlajši rod, da bi se jo naučil ter jo prenesel v nadaljnja pokolenja».

Brigadirjem MDA GORIČKO je pevski zbor Štefan Kovač v letu 1977 priredil celovečerni koncert kar trikrat. Obiskoval jih je še vsako naslednje leto.

Mladi brigadirji so z veliko pozornostjo spremljali vsako pesem. Po koncertu pa so pevci navadno skupaj z brigadirji zapeli in zaplesali tudi ob tabornem ognju ter se z njimi povesečili, dokler za brigadirje ni padlo »povelje za spanje«.

(Dalje prihodnjič)

Sindikalni mešani pevski zbor Štefan Kovač Murska Soba je nastopil tudi na otvoritvi obrata Težke konfekcije soboške Mure, 24. aprila 1970.

organizacij občine Ljutomer med drugim povedal, da so kulturno-prosvetne organizacije pomurske regije začele navezovati medsebojne stike in uspešno razvijati sodelovanje. To je ena izmed pomembnih oblik povezovanja in sodelovanja med občinami. Pesem, bodisi narodna ali umetna, je bila v preteklosti buditelj zastranjen slovenskih množic, utrjevala je njihovo narodno zavest, jih spremetljiva skozi dobre in slabe čase, zlasti pa skozi revolucionarni boj, v katerem je bilo uresničeno tisočletno hre-

»Z veseljem pozdravljamo pevce iz Jugoslavije«. Tam je sindikalni mešani pevski zbor nastopil še asekrat, kar dokazuje, da se je med pevskim zborom tovarne GANZ in tem pevskim zborom razvilo pravo prijateljsko sodelovanje. Madžarski pevski zbor se je vedno naučil tudi kakšno pesem v slovenščini, ki so jo zapeli pri nas. Zborovodja je vedno znal privabiti tudi poslušalce, tako da so te pesmi peti vsi, ki so bili v dvorani. Geslo »Pesem druži narode« še nikjer na odru ni bilo izpisano s tako

Ljutomerska 26
Tel. centrala: 069 74 311
Telex: YU AP 35236

Delavski svet TOZD NADGRADNJE DO AVTORADGONA, GORNJA RADGONA, Ljutomerska 26,

objavlja JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

	Izključna cena
— naprava za elektrostatsko brizganje tip Copperschmidt — Nueller	180.000 din;
— pisalna miza	1.000 din;
— računski stroj Olimpia	500 din;
— mešalec za beton (nekompleten)	4.200 din;
— obračalna naprava	80.000 din.

Dražba bo na dvorišču DO Avtoradgona Gornja Radgona, Ljutomerska 26, v torek, 6. novembra 1984, ob 13. uri.

Osnovna sredstva bodo na ogled na dan dražbe od 12. ure naprej.

Interesenti morajo pred pričetkom dražbe položiti varščino v višini 10 odstotkov od izključne cene.

Če kupec zneska ne poravnava v roku 5 dni po dražbi, zapade varščina, osnovna sredstva pa bodo prodana na naslednji dražbi.

Kupec plača od izdruženega zneska še prometni davek.

Svet Krajevne skupnosti Logarovci — Berkovci razpisuje prosta dela in naloge

TAJNIKA

KS Logarovci — Berkovci

Pogoji: srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri; 2 leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in nalogah in je sedaj brez zaposlitve

Delovno razmerje za našeta dela in naloge sklenemo s polnim delovnim časom in s 3-mesečnim poskusnim delom. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev zbira KS Logarovci — Berkovci 8 dni po objavi razpisa.

SREDNJEŠOLSKI CENTER TEHNIŠKO-PEDAGOŠKE USMERITVE M. SOBOTA, na podlagi sklepa sveta razpisuje prosta dela in naloge

SEKRETARJA

za nedoločen čas

Pogoji: višja pravna šola, 2 leti delovnih izkušenj

Kandidati se naj pred vložitvijo prijave informirajo o konkretnih razpisnih pogojih osebno ali telefonsko, prav tako pa jih vabimo na razgovor, ki naj ga najavijo (telefon: 069-21705).

Ustrezne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 15 dni po objavi na naslov: SREDNJEŠOLSKI CENTER TEHNIŠKO-PEDAGOŠKE USMERITVE, Naselje V. Vlahoviča 12, Murska Soba. Vse prijavitelne kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po preteku razpisa.

Šolske zadruge v sodelovanju s pospeševalno službo

Vloga in položaj kmetijstva sta se v zadnjih letih bistveno spremenila. Mladi ljudje so se v preteklosti usmerjali drugam, ne pa v kmetijstvo — tja, kjer se je z lažjim delom dalo doseči več. Pomanjkanje delovnih mest, dejanski padec življenjskega standarda v različnih panogah je marsikomu, posebno še mladim ljudem, ki so zrastle na zemlji, vzbudil zanimanje do kmetovanja.

Če hočemo vzgojiti dobrega gospodarja — delavca, ga moramo vzgajati že od mladih let, zato je ideja o uvajanju kmetijskega dela in pouka v osnovne šole zelo pomembna. Program dela osnovnih šol na tem področju mi je sicer slabo znan, vtisi iz osebnih kontaktov z nekaterimi naj izvenijo kot reklama niti kritika, najmanj še za tiste, katerih področje mi ni znano.

Sodelovanje zadrugnih organizacij in nekaterih šol je vzpostavljeno že v prejšnjih letih in je ponekod prav dobro steklo. Pristnejše sodelovanje naše strokovne službe z nekaterimi osnovnimi šolami pa se je začelo v zadnjih dveh letih. S tem sodelovanjem smo poskušali združiti dva interesa: šole in pospeševalne strokovne službe.

Usmeritev posameznih šolskih zadrug je različna. Ob novih pridobljenih površinah je zaradi neizenačenosti njiv in različnih plevelov najenostavnejša proizvodnja koruze, pozneje, po izboljšanju rodovitnosti tal, pa je že možno vključevati zahtevnejše tržne poljščine in zelenjadnice. Interes naše strokovne službe je v tem, da ob načrtovanju proizvodnje vključimo intenzivno tehnologijo pridelovanja (višje doze gnojil, različna

zaščitna sredstva) in čim več različnih sort ali hibridov. Takšen način pridelovanja zahteva sicer nekoliko več ročne delovne sile, kar pa ob številu (pridnih) učencev ni vprašljivo. Ob izvedbi proizvodnih poskusov je obenem izredno zanimivo vključevati nove — še nepoznane poljščine, zelenjadnice in druge kulture. Ob lastnem pregledu dela nekaterih šolskih zadrug (Genterovci, Turnišče, Bogojina) so se do sedaj izredno uspešno pokazale proizvodnje koruze, sladkorne pese, zelenjadnic (zelenje, korenje, rdeča pesa) in v manjšem obsegu še nekaterih kultur. Delo zadrug je v veliki meri odvisno od požrtvovalnosti mentorja in ravnatelja, delavnosti otrok (ki je ponavadi ne manjka), dobro došla in uspešna pa je tudi prisotnost zadrugne pospeševalne službe.

V Bogojini, Genterovcih in Turnišču uspehi že vidni

Učimo se, da bomo veliko znali in koristili domovini, pravijo člani pionirske šolske zadruge v Bogojini, ki vzorno skrbijo za obdelavo svojih površin ob šoli. Tudi delo s kmetijsko mehanizacijo jim gre dobro od rok.

Pred kratim je bilo v Gornjih Petrovcih prvo srečanje šolskih pionirskih zadrug. To, pa tudi pohvale s strani strokovnjakov, je služilo kot povod, da smo obiskali nekatere izmed njih. Povsod smo izvedeli, da delo v teh zadrugah otroke veseli in da zmeraj nestrpno čakajo, kdaj bo prišla ura prostočasnih aktivnosti ali krožka, ko bodo lahko skupaj s sošolci šli na njivo, med rože ali čebelar pobirati med. Seveda to delo ni nobena prisila kot so se nekateri bali v začetku, temveč je pravi užitek skupaj s sošolci obdelovati vsaj majhen kosček zemlje, gledati kako raste korenček ali zelje, in potem v jeseni ugotoviti, da je ravno njihova skupina imela nadpovprečen pridelek. Seveda so vsi ponosni in srečni, saj so dokazali, da tudi oni znajo obdelovati polja in da so koristni. Tako je s strani učencev, vendar pa takšno delo koristi tudi za samo šolo. Če to je nekaj, če si šola sama preskrbi zelenjavo za šolsko kuhinjo in če ima še sadje. Potrebno je najti le dobre mentor- učitelje, ki so pripravljeni delati z otroki na vrtu, saj so šole opuščale svoje dobre in rodovitne parcele ravno zaradi tega, ker med učitelji za to ni bilo pravega zanimanja. Na marsikaterih šolah pa so združili učenje in delo. Tako na primer pri urah biologije, spoznavanja narave in družbe pri tehničnem pouku, likovnem pouku...

DVAJSETLETNA TRADICIJA V BOGOJINI

Na osnovni šoli v Bogojini imajo šolsko pionirsko zadrugo že več kot dvajset let. So med redkimi, ki so vztrajali, medtem ko so drugi opuščali rodovitne parcele zračen šolskih poslopj, ki so jim bile dodeljene. Večina je obdržala le šolski vrt, preostala rodovitna zemlja pa je ostala neobdelana ali pa jo je koristil kdo drug. Trenutno je v Pomurju 25 pionirskih zadrug, ki imajo več ali manj zemlje. Torej ima več kot trideset pomurskih osnovnih šol svoje vire zelenjave in tudi sadja, kar je v primerjavi z ostalo Slovenijo veliko.

V Bogojini imajo skoraj hektar njive blizu šolske zgradbe. Na vzorno urejeni parceli, ki jo v glavnem sami obdelujejo s svojo šolsko mehanizacijo, imajo največ koruze. Na večji površini imajo zasejano koruzo, ki jo bodo prodali. Tudi zelje, ki ga je precej, bodo prodali kmetijski zadrugi. Razen tega imajo tudi precej površine za šolsko kuhinjo, stročnice, peso, korenček in več sort poskusne koruze.

Otroci sami samoupravno urejajo svoje delo, mentorica pa jim je učiteljica biologije.

MAJHNI, VENDAR USPEŠNI

V Genterovcih je na osnovni šoli le 109 otrok in imajo šolsko pionirsko zadrugo šele drugo leto. V tem času pa so dosegli že lepe uspehe. Pod šolsko kmetijsko zadrugo spadajo šolska hranilnica, poljedelstvo, ki je najbolj uspešno, sadjarstvo in družbeno potrebno delo. Prej so imeli le zelenjavni vrt za kuhinjo, ostalo pa je bila neizkoriščena zemlja. S sodelovanjem učencev, učiteljev staršev in vsega okolja so jo preorali in obdelali. Letos pa imajo že zasajenih dvanajst poskusnih vrst koruze. Razen tega imajo še korenček, rdečo peso, sadovnjak ter zelenjavni vrt za šolsko kuhinjo. Ves čas imajo strokovno podporo kmetijske zadruge in inštituta iz Ljubljane.

pomagata pa jim tudi Gradbenik in Primat iz Lendave.

Naslednje leto bodo začeli za Lek poskusno pridelovati zdravilna zelišča, najprej le demonstracijsko. Ko smo jih obiskali, so v šolski kuhinji pripravljali papriko in zelje za vloženo mešano solato za zimo, veliko rdečega zelja pa so že vložili.

eno sorto koruze, vodijo lastno evidenco in zapisnik o sorti. Na podlagi celoletnega opazovanja so že pripravili naravoslovni dan. Kot cilj so si zastavili, da ugotovijo, katere sorte koruze najbolj uspevajo na področju Turnišča. Od vsake sorte bodo vzeli vzorce, ostalo pa prodali. Krompir so imeli na 12 arih, površine za kuhinjo na 12,5 arih ter sadov-

Na osnovni šoli v Genterovcih pionirska šolska zadruga deluje šele drugo leto, vendar so uspehi že vidni. Poleg poskusov koruze so letos na svojih površinah pridelovali tudi zelenjavo za potrebe šolske kuhinje. Ob našem obisku so imeli že vse pripravljeno za vlaganje paprike, pripravljali pa so se že na puljenje rdeče pese.

MED NAJBOLJSIMI V SLOVENIJI

Tudi na osnovni šoli v Turnišču so začeli intenzivneje s šolsko kmetijsko zadrugo šele 1981. leta. Zanimivo, da so prvo leto začeli s pridelovanjem kumaric in z lepim pridelkom spodbudili vaščane, da so tudi oni začeli pridelovati poljščino.

V sklopu zadruge delujejo: poljedelska sekcija, sadjarska sekcija, cvetličarska, čebelarska in vrtanarska sekcija, šolska hranilnica, rokodelski krožek in spominkarska sekcija. Na 38 arih, kjer je sedaj zasejanih šest vrst koruze je bil prej travnik. Ni jim žal, da so se namesto za igrišče odločili za njivo. Vsak razred od petega do osmega ima

njak s hruškami, jabolki in drugim sadjem na 46 arih. Sadej prodajajo drugim osnovnim šolam in delovnim organizacijam. Imajo tudi nekaj svoje mehanizacije: traktor Honda, ročna in motorna škroplilnica ter enoosna prikolica niso veliko, za otroke in njihovo delo pa to pomeni veliko.

V šolski zadrugi je 32 članov, vendar delajo vsi učenci. Imajo svoj pravilnik, zbor zadrugnikov, zadrugni svet, nadzorni odbor nižji razredi imajo svojo gredico, ki jo obdelujejo. Predstavniki pionirske zadruge iz Turnišča so sodelovali letos na razstavi v Cankarjevem domu ter seveda na 1. srečanju v Gornjih Petrovcih.

Iz analize, ki smo jo napravili, je razvidno, da je v šoli Turnišče dobro uspel poskus s 6 hibridi koruze. Med njimi so vključeni perspektivni hibridi, (ZPSK 58, ZPSK 42), tisti ki so že starejšega datuma, manj intenzivni (OSSK 218, BC 28-11) in hibridi, s katerimi v toplejših razmerah dosegajo odlične rezultate, za naše razmere pa jih ne moremo priporočati. Napaka poskusa je v tem, da ni vključen hibrid OSSK 247.

Kot učni in demonstracijski objekt je izredno zanimiv tudi šolski sadovnjak v Turnišču.

S šolo Genterovci sodelujemo že 2 leti, v letošnjem letu pa smo posejali 12 hibridov koruze, ki so v odličnem stanju. Zajemajo zrelostne razrede 100—500, rezultati pa bodo poleg osnovnega namena v pomoč območni strokovni službi pri izboru hibridov. Na šoli Genterovci je zanimiva poskusna proizvodnja zelenjadnic, prosa in vzgoja sadnega drevja. Rezultati poskusne proizvodnje vrtnin različnih sort bodo služili strokovnim službam pri izbiri vrste pridelkov v tržnem zelenjadarstvu.

Sola Bogojina ima aktivnost na lastni zemlji razvito še več let, letos imajo več vrst pridelkov, tako da so v proizvodnjo vključili 3 hibride koruze, proizvodnjo zelja in korenja. Poleg manjših težav v proizvodnji zelenjadnic bo proizvodnja uspešna. Poleg omenjene proizvodnje pa je za učne namene improviziran mali poskus z vsemi poljščinami, ki se sejejo ali sadijo spomladi in se pridelujejo na prekmurskih njivah. To so različne koruze, stročnice, pese itd.

Pripravili:
Geza Džuban, kmet inž.
Bernarda Peček
Ludvik Kovač

Turnišče: cene pujskov

Ponudba pujskov na sejmu v Turnišču je minuli četrtek spet močno porasla. Rejci so pripeljali kar 174 pujskov, starih od 7 do 10 tednov. Povpraševanje ni bilo ravno veliko, saj je lastnike zamenjalo le kakšnih 60 živali. Temu primerna pa je bila tudi cena, ki se je gibala med 5.000 in 8.000 dinarji za par.

Načrtnejši posegi v zemljo

Z letošnjimi zemljiškimi operacijami so v soboški občini doseženi določeni pozitivni rezultati, kar se jasno kaže v nadaljnjem napredku kmetijstva. Tako je KG Rakičan v letošnjem letu končalo melioracije na 325 hektarih zemljišč, KZ Panonka pa na levem bregu potoka Ledava 693 hektarov in v Tešanovcih 420 hektarov. Poleg tega je KZ Panonka začela letos izvajati melioracije še na območjih Cankova—Korovci, Lemerje, Bodonci, Zenkovci, Beznovci in Vadarci ter drugo fazo del ob levem bregu Ledave, in sicer pri Puževcih, Strukovcih in Topolovcih. Melioracijska dela na območju Tešanovec izvaja TOZD Gradbeništvo Pomurje, ki se drži določenih rokov, zato je pričakovati, da bodo melioracije pravočasno opravljene.

V letošnjem letu poteka tudi prva faza komasacije na območju levega brega Ledave v okolici Polane, Predanovec, Brezovec in Lemerja, kjer gre za površino 630 hektarov. Vsa dela so tik pred zaključkom.

Komasacija poteka tudi na območju Tešanovec na 525 hektarih. Obsežni pa so načrti glede urejanja zemljišč tudi za naslednje srednjeročno in dolgoročno obdobje, ponekod vse tja do leta 2000. Računajo, da bodo z hidro-melioracijami v prihodnjih petih letih uredili skupno 4600 hektarov zemljišč, do konca tega stoletja pa še nadaljnjih 2450 hektarov. Nič manj smel ni tudi program agromelioracij, saj predvidevajo, da bodo do leta 1990 zajeli okrog 2700 hektarov, na ostalih območjih soboške občine pa bi do leta 2000 naj uredili 3000 hektarov kmetijskih površin. Kot računajo, bo v program namakalnih del zajetih blizu 2000 hektarov, komasirali pa naj bi 25.000 hektarov zemljišč.

Načrtov torej zares ne manjka! Toda ob vsem tem bo treba v prihodnje že pred izdelavo projektov podrobneje razčistiti nekatere ekološke probleme posegov v zemljo, h čemur bo treba pritegniti vse zainteresirane uporabnike, kot so lovci, ribiči in drugi. To pa terjajo, da se sredstva za melioracije trošijo čim bolj racionalno in da se poišče najcenejšega investitorja. Prav tako je proučiti organiziranost komasacijske komisije in možnost, da bi

predsednik profesionalno opravljal to funkcijo.

Vsekakor pa se mora program urejanja zemljišč v letih 1986—1990 oziroma do leta 2000 še bolj konkretizirati in natančno opredeliti območja v hektarjih, da bi dejansko ugotovili ekonomske učinke teh posegov. Hkrati je treba razčistiti zadeve glede namakanja

površin in zagotavljanja kultur v intenzivni kmetijski proizvodnji. Vse to pomeni, da je potrebno v večji meri pristopiti k melioracijam in komasacijam, pri čemer morajo biti upoštevani vsi agrotehnični ukrepi, predvsem pa pomen naraščajoče kmetijske proizvodnje.

Milan Jerše

V MESNI INDUSTRIJI NAČRTUJEJO PRIHRANEK ENERGJE

ŠTIRI SPREMEMBE

Energija predstavlja osnovo tehnično-tehnološkega razvoja visoko razvitega sveta. Energija vsepovsod predstavlja dokajšen strošek v proizvodnji, zato se v vseh okoljih, odvisnih od velikih količin energije, za katere nimajo lastne energetske osnove, odločajo za varčevanje. Med velikimi porabniki energije je tudi mesna industrija, v kateri pripravljajo štiri projekte, ki naj bi omogočili precejšen energetski prihranek.

Podrobneje nam je načrt varčevanja z energijo predstavil Milan Koren: „Med stroški pomeni energija pomemben del. Razumljivo je, da zaradi tega delovni kolektiv išče optimalne rešitve na tem področju. Zato v tem trenutku v Mesni industriji pripravljamo štiri projekte.

Prvi govori o predpripravi kotlovne vode. S povratnim izkoriščanjem kondenza namreč želimo predgrevati napajalno vodo v kotlih in na tak način prihraniti precej osnovne energije. Prav tako v okviru tega programa pripravljamo sistem za mehanizacijo kotlovne vode ter sistem za izpihovanje kisika. Drugi program govori o recirkulaciji hladilne vode v procesu hlajenja konzerv v avtoklavih. V naših predelovalnih obratih imamo namreč avtoklave, v katerih hladimo oziroma obdelujemo konzerve. Sedaj pri enem hlajenju konzerv porabimo na uro približno 30 kubičnih metrov hladilne vode, ki gre v kanal. Eno hlajenje pa traja 3 ure in 45 minut. S projektom recirkulacije hladilne vode želimo zagotoviti zaprto kroženje te vode in seveda na tak način prihraniti precej energije.

Tretji projekt se nanaša na kafilerijo, kjer želimo izkoristiti vso toplotno vodo, in sicer tako, da bi s kondenzacijo pare pridobili toplo vodo, jo pripeljali v predelovalne obrate, kjer bi jo uporabili kot toplo vodo (od 50 do 60 stopinj). To toplo vodo zbiramo v trideset kubičnih rezervoarjih, uporabljamo pa za pranje v obratih predelave. S tem odpadno dodatno ogrevanje vode v boilerjih, kar za nas pomeni pomemben prihranek energije. Četrty projekt pa je gradnja sodobnejših parnih kotlov z boljšim toplotnim izkoriščanjem.

Izračuni kažejo, da bi s temi spremembami oziroma izboljšavami v Mesni industriji lahko bistveno zmanjšali stroške za energijo, hkrati pa tudi bistveno zmanjšali uporabo primarnih virov energije — mazuta ali plina.

Janez Votek

Želite strokovni nasvet? Vašo željo ali vprašanje sporočite na naše uredništvo, za odgovor pa bodo poskrbeli strokovnjaki

ROKOBORBA

Horvat drugi na
Madžarskem

V Szombathelyu na Madžarskem je bilo mladinsko mednarodno tekmovalstvo v rokoborbi v prostem slogu, na katerem so sodelovali tekmovalci iz Avstrije, z Madžarske in iz Slovenije. Iz Pomurja je nastopilo 13 tekmovalcev. V ekipni konkurenci je Pomurje zasedlo solidno tretje mesto. Sobočani so izgubili s Haladasem in Köszegom, obe srečanja z 2:8. V borbi za tretje mesto pa so premagali Eisenstadt s 7:2. V ekipi Pomurja so nastopili Granfol iz Bakovec, Jagarinec iz Lenarta in Vukajič iz Radenec. Najboljši v ekipni konkurenci so bili: Horvat, Jagarinec in Vrbanič. Na tekmovalstvu posameznikov sta se najbolje odrezala Miloš Horvat in Tomo Jagarinec, ki sta zasedla drugi mesti. Fajsi in Cifer pa sta z osvojenima tretjima mestoma dobila prvi mednarodni medalji.

NAMIZNI TENIS

Sobočani drugi

Deseti kup osvoboditve Zadra je letos zbral zares vse najboljše pionirje Jugoslavije. V ekipni konkurenci je nastopilo 24 ekip. Ekipa Sobote v postavi Mirko Unger, Matjaž Žitek ter Aleš Fridrih ni ponovila lanskega uspeha, Kuzma in Mekicar sta zmagala, vendar je tudi osvojeno drugo mesto velik uspeh. Sobočani so v predtekmovalstvu premagali Umag s 3:0, Vojvodina prav tako s 3:0, v četrtfinalu po veliki borbi Partizana iz Bjelovara s 3:2, v polfinalu Medžimurje s 3:1 in v finalu izgubili z Vitekom z 1:3, pri čemer velja povedati, da so isto ekipo v isti postavi lani premagali s 3:0, kar kaže na to, da Sobočani niso napravili večjega kakovostnega premika. Med posamezniki pa niso imeli veliko uspeha, saj je Fridrih izpadel v drugem kolu, Žitek in Unger pa sta se uvrstila med 16, potem pa nepričakovano izgubila s Hodžičem iz Viteza oziroma Tarandom iz Sloge Umag.

M. U.

JUDO

Kisilak drugi

V Mariboru je bilo tradicionalno mednarodno tekmovalstvo v judu za memorial Staneta Iršiča, na katerem je sodelovalo nad 100 tekmovalcev iz Avstrije, z Madžarske, Poljske, iz Sovjetske zveze in Jugoslavije. Med njimi so bili tudi tekmovalci soboškega Partizana in dosegli nekaj odličnih uvrstitev. To še posebej velja za Daniela Kisilaka, ki je v članski konkurenci v kat. do 65 kg zasedel odlično drugo mesto. Edino srečanje je po hudi borbi izgubil v finalu s sovjetskim tekmovalcem. Solidni so bili tudi Drago Horvat v kat. do 86 kg in mladinec Menikani v kat. do 65 kg, ki sta zasedla tretji mesti ter Vrdjuka, ki je bil v kat. do 60 kg peti.

O. Š.

Rokomet

DELOZA—POLANA: ISKRA 14:11

V tekmovalstvu slovenske ženske rokometne lige so Polančanke drugič zmagale. Tokrat so premagale ekipo Iskre iz Sentjerneja. Gole za Delozo-Polano so dosegli: Horvatova 6, Kociprova 3, Vugrinčeva 3, Laslova in Bačvičeva po enega. V naslednjem kolu igra Deloza-Polana v Šmartnem.

KROG: RADGONA 41:13

Pomurski derbi v drugi slovenski rokometni ligi za moške med Krogom in Radgono se je končal s prepričljivo zmago domačinov. V ekipi Kroga so se zlasti izkazali mladi igralci. Gole so dosegli: J. Varga 12, Benko 9, A. Titan 7, za Krog ter Holc 7, in Perša 3 za Radgono.

SL. GRADEC: BAKOVCI 36:25

Pomembno srečanje v borbi za prvo mesto so Bakovčani izgubili v Slovenj Gradcu. Tokrat so zaigrali slabše kot v prejšnjih kolih, kar so izkoristili dobri domačini.

ŠEMPETER: POLET 34:20

Visok poraz so doživeli rokometiši Poleta v Šempetru. Najučinkovitejša pri Poletu sta bila Horvat z 10 in Merčnik s 4 goli.

II. SOL

Tokrat brez točk

V tretjem kolu tekmovalstva v drugi slovenski odbojarski ligi — vzhod za moške in ženske so pomurski ligaši ostali praznih rok. Odbojkarji Ljutomerja so na domačih tleh izgubili z mladinskim moštvom Stavbarja iz Maribora z 1:3. Z enakim rezultatom pa so izgubili tekmo v Prevaljah tudi odbojkarji Radenc. Za las pa so zamudile priložnost odbojkarice Pomurja, da bi letos prvokrat zmagale. V Beltincih so namreč izgubile tekmo z Rušami z 2:3.

KOBILJE

Štirideset let
športnega društva

Športno društvo Kobilje praznuje letos pomemben jubilej — štiridesetletnico organizirane dejavnosti. V okviru društva delujejo naslednje sekcije: nogometna, rokometna, odbojarska, košarkarska, namiznoteniška, strelska in sekcija za množični rekreacijski šport. S prostovoljnimi delom in samopriskom so si uredili slačilnice, do katerih so speljali tudi vodovod. Člani društva so se prvi iz lendavske občine vključili v športnorekreacijske igre krajevnih skupnosti, ki jih prirejajo v soboški občini. Tako so tudi letos sodelovali na sklepnih igrah soboške občine v Bogojini. Predsednik društva Pali Šabjan nam je povedal, da so že med okupacijo na Kobilju ustanovili društvo sokolov. Trenutno imajo največje uspehe nogometiši, ki nastopajo v prvi občinski nogometni ligi Lendava.

Boris Hegeduš

—NOGOMET—

Prekinjena
tekma v Lendavi

V tekmovalstvu slovenske nogometne lige je soboška Mura izgubila tekmo v Mariboru z Železničarjem z 1:3. Časten gol je dosegel Škaper. V naslednjem kolu igra Mura doma z Vozili. V tekmovalstvu druge slovenske nogometne lige — vzhod je bila tekma v Lendavi med Nafto in Dravinjo v zadnji minuti prekinjena pri rezultatu 0:0. Gostje so namreč po dosojeni enajstmetrovki napadli sodnika.

—PRL— MOŠKI

Toko jesenski
prvak

Končan je bil jesenski del tekmovalstva v pomurski moški rokometni ligi. Rezultati — I. kolo: Polana-Bistrica 31:20, Ljutomer-Toko 17:18; II. kolo: Toko-Polana 27:20, Lendava-Ljutomer 19:26; III. kolo: Bistrica-Toko 16:16, Polana-Lendava 24:20; IV. kolo: Lendava-Bistrica 28:32, Ljutomer-Polana 20:18; V. kolo: Bistrica-Ljutomer 16:13, Toko-Lendava 26:18.

KONČNA LESTVICA

TOKO	4	3	1	0	87:71	7
Bistrica	4	2	1	1	84:88	5
Polana	4	2	0	2	93:87	4
Ljutomer	4	2	0	2	76:71	4
Lendava	4	0	0	4	85:108	0

—PNL—

Rezultati — predzadnje kolo

Ljutomer:Odranci	0:0
Lipa:Apače	2:1
Beltinka:Čarda	0:0
Bakovci:Hotiza	1:1
Črenšovci:Veržej	2:3
Dobrovnik:Turnišče	3:2

Dobrovnik	10	6	3	1	34:17	15
Turnišče	10	5	4	1	20:12	14
Veržej	10	6	1	3	22:10	13
Odranci	10	4	3	3	18:19	11
Hotiza	9	4	2	3	15:11	10
Bakovci	9	3	4	2	19:16	10
Beltinka	10	3	4	3	17:14	10
Čarda	10	3	4	3	14:13	10
Črenšovci	10	3	4	3	20:17	9
Ljutomer	10	2	2	6	9:27	6
Lipa	10	2	1	7	13:26	5
Apače	10	2	1	7	15:34	5

—I. MNL MS

Rezultati — predzadnje kolo

Rakičan:Bogojina	2:0
Tišina:Puconci	5:3
Dokležovje:Pušča	2:2
Radgona:Tešanovci	0:6
Gančani:Filovci	2:2

Tešanovci	8	6	1	1	34:15	13
Pušča	8	5	2	1	25:15	12
Rakičan	8	5	1	2	20:10	11
Tišina	8	4	3	1	20:14	11
Dokležovje	8	3	3	2	24:24	9
Filovci	8	1	4	3	19:25	6
Bogojina	8	2	2	4	10:19	6
Radgona	8	2	1	5	12:24	5
Puconci	8	2	0	6	16:25	4
Gančani	8	0	3	5	14:23	3

—NOGOMET—

Lenti—Nafta 2:2

V okviru obmejnega sodelovanja so nogometiši Nafta iz Lendave gostovali v Lentiju na Madžarskem in odigrali prijateljsko tekmo z domačim moštvom. Srečanje se je končalo neodločeno. Oba zadetka za Nafto je dosegel Pal, ki je bil tudi najboljši igralec. Mladinci Nafta pa so premagali sovornike z 1:0. Gol je dosegel Toth.

F. B.

—ODBOJKA—

Turnir v Pomurju

V počastitev dneva republike bo 29. in 30. novembra 1984 v Pomurju 17. tradicionalni mladinski odbojarski turnir republik in pokrajin. Odbojarska zveza Slovenije, ki je letos prireditelj turnirja, je organizacijo zaupala Odbojarski zvezi Pomurja, pokroviteljstvo pa je prevzela Radenska. Tekmovalja bodo v Križevcih pri Ljutomeru, Beltincih in Puconcih.

Zlasti slovesno bo v Križevcih, kjer bodo predali namenu novo telovadnico. To je še eno priznanje Odbojarski zvezi Pomurja za dosedanje prizadevanje.

—SKL— MOŠKI

Pomurje—Ilirija
80:103

V prvem kolu tekmovalstva v slovenski moški košarkarski ligi je v Murski Soboti gostovala ekipa Ilirije iz Ljubljane, bivši član druge zvezne lige. Po pričakovanju so srečanje dobili izkušeni in precej višji gostje. Kljub temu pa so domačini zaigrali borbeno in lepo. Koše za Pomurje so dosegli: Rajbar 23, Merklin 20, Sakovič 13, Juteršnik 11, Stihec 7 in Marinič 6. V naslednjem kolu igra Pomurje z Novolesom v Novem mestu.

—ŠAH

Cigan, Nerat
in B. Hari

Na odprtem prvenstvu ŠD Radenska iz Murske Sobotice so odigrali tretje kolo. Nekaj pomembnejših izidov — Nerat : B. Hari remi, Boris Kovač : Režonja 1:0, Kuhar : Kos 0:1, Cigan : Radosavljevič 1:0, D. Dari : Gaber 0:1, Stanko Kovač : Jerše 1:0, Korpič : Strbad remi, Vidič : Gabor remi, Šubašič : Ružič 1:0, Simič : Berke 1:0. Vodijo Cigan, Nerat in Bogdan Hari z 2 točkama in pol.

—STRELSTVO—

Tekmujejo
tudi pionirji

Začelo se je tekmovalstvo v občinskih strelskih ligah Murska Sobotica. Poleg dveh članskih lig tekmujejo tokrat tudi pionirji. Po prvem kolu v A ligi vodi SD Tišina s 1413 krogi pred SD Panonijo 1406, SD Cankovo 1381, SD Graficarjem 1361, SD Sebeborci 1346, SD SCT 1335 in SD Gančani 1315 krogov, vsi imajo po 2 točki. V B ligi vodi SD Tišina B s 1367 krogov pred Ledayo Skakovci 1348, SD ABC Pomurka 1315, SD Gederovci 1289, SD Obrtniki 1238, SD Domanjševci 1217, SD 25. maj 324 krogov, vsi imajo po 2 točki. Med posamezniki vodi Bukovec s 366 krogi pred J. Horvatom 366 in F. Balaškom 364 krogov. V pionirski ligi vodi Tišina s 16 točkami pred Salovci 15, Muro 14, Sebeborci 13, Salovci 11. 12 točk itd. Med posamezniki je na prvem mestu Ševanec s 165 krogi pred Pertocijem 165 in Behkom 160 krogov.

Rihtarič
presenetil

Drugi selekcijski turnir mladincev in mladink SV regije, ki je bil v Ptuj, je pomurskim predstavnikom prinesel nekaj dobrih uvrstitev, pa tudi razočaranj in manjkalo. V prvi skupini mladincev je Simon Unger osvojil četrto, Vrščič (Ra.) pa šesto mesto. V drugi skupini je spet prijetno presenetil mladi Rihtarič, ki je nepričakovano osvojil prvo mesto pred Sobočanom iz Lendave, Zajmli iz Radgone pa je bil šesti. V tretji skupini ju tudi nepričakovano zmagal Smodiš iz Sobotice. V prvi skupini mladink je Darja Tržek osvojila 3. mesto, razočarala je Nina Drozdek z osvojenim 7. mestom, v drugi skupini je Vogrinčeva iz Radgone osvojila peto, Koroščeva iz Beltincev pa šesto mesto.

M. U.

—MORAVSKE TOPLICE—

Prvič mednarodna udeležba

Združenje šoferjev in avtomobilistikov Murska Sobotica ter AMD Štefan Kovač Murska Sobotica sta pod pokroviteljstvom TOZD Moravske Toplice pripravila mednarodno tekmovalstvo v spretnostni vožnji za voznike osebnih avtomobilov do 850, do 1150 in nad 1150 ccm. Udeležilo se ga je 48 voznikov z Madžarske, Hrvaške in iz Slovenije. Največ uspeha so imeli predstavniki AMD Slavko Šlander iz Celja, ki so osvojili dve prvi mesti med posamezniki in postali ekipni zmagovalci.

V kategoriji do 850 ccm je zmagal Mesarec (Slavko Šlander) s 127 kazenskimi točkami pred Meszsem (Szombathely) 136 in Štefanecem (AMD Štefan Kovač) 142 kazenskih točk. V razredu do 1150 ccm je bil najboljši Kragelj (Slavko Šlander) s 135 kazenskimi točkami pred Kučanom 139 in Martincem 144 kaz. točk (oba AMD Štefan

ŠPORTNI OBRAZI

Edi Vogrinec

Je učenec drugega letnika srednješolskega centra v Murski Soboti, doma iz Marjanec. Z

rokoborbo se je začel ukvarjati pred tremi leti na pobudo trenerja Blaža Davidovskega. Prve vidnejše uspehe je dosegel v lanskem letu, ko je postal državni pionirski prvak. Ta naslov je

ubranil tudi v letošnjem letu. Prvo mesto pa je osvojil tudi pred dnevi v Beogradu na pozivnem tekmovalstvu najboljših tekmovalcev Jugoslavije. Doslej je osvojil tudi več medalj na mladinskih državnih prvenstvih. Največji mednarodni uspeh pa je dosegel decembra lani na Dunaju v Avstriji, kje je osvojil drugo mesto. Nastopil pa je tudi na tekmovalstvih v ZR Nemčiji, Avstriji in na Madžarskem.

Edi Vogrinec je torej zelo nadarjen rokoborec. Njegova želja je, da bi prihodnje leto postal državni prvak tudi v mladinski konkurenci in si zagotovil mesto v državni reprezentanci, ki bo sodelovala na evropskem prvenstvu v Italiji. S treningi ni prenehal, pač pa vadi vsak dan dvakrat pred poukom in po njem, kar je zelo naporno. Upa, da tudi v prihodnje uspehi ne bodo izostali, saj mu dosedanje delo daje nove spodbude.

—AMD GORNJA RADGONA—

Uredili bodo
kratko speedway stezo

Avto-motodruštvo Gornja Radgona, ki se je doslej uveljavilo kot odlični organizator mednarodnih tekmovalstev na 1.000 metrov dolgi pešeni stezi, ki je edina v Jugoslaviji, se je odločilo, da bo uredilo tudi kratko speedway stezo. Še pred zimo nameravajo na kratko stezo na stadionu na Tratah, ki je zapuščen, navoziti žgano in nežgano opeko iz Elementa v Gornji Radgoni ter leš iz Kotoribe. Z ureditvijo steze bodo lahko tekmovalci nemoteno trenirali tudi pozimi in se jim ne bo treba voziti v Petišovce, hkrati pa se bodo lahko potegovali za organizacijo državnega ali slovenskega prvenstva. Ob vsem tem pa člani izvršnega odbora AMD Gornja Radgona tudi razmišljajo, kako bi v društvo pritegnili nove mlade člane. Pri tem bi morali opraviti svojo vlogo tudi prometni krogi iz osnovnih šolah.

R. J.

START Radenska

MARATON TREH SRC V KRANJU — V Kranju je bil tretji in hkrati zadnji letošnji maraton Treh src, na katerem je sodelovalo okrog 900 tekačev in tekačic, med njimi tudi tekmovalci iz Pomurja. Med slednjimi sta se najbolje odrezala Banfijeva, ki je v malem maratonu med mladinkami zasedla drugo mesto, in Koudiča, ki je v trim teku pri moških zasedel tretje mesto. Kot edini pomurski predstavnik pa je nastopil na velikem maratonu na 42 km Roman Klančar — natakav v hotelu Radin v Radencih (na sliki).

Foto: D. Mauko

—MALI NOGOMET—

POL — A — MOŠKI

Prvo mesto UNZ

V okviru praznovanja 40-letnice carinske službe je športno društvo Carinik iz Gornje Radgone, ki so ga pred kratkim ustanovili v Murski Soboti organiziralo srečanje v malem nogometu. Udeležilo se ga je 6 ekip iz Avstrije, 2 Madžarske in iz Jugoslavije. Zmagala je ekipa UNZ Murska Sobotica, ki je v boju za prvo mesto premagala ekipo Carine iz Zalaegerszega s 4:2. Vrstni red: 1. UNZ Murska Sobotica, 2. Carina Zalaegerszeg, 3. Carina Gornja Radgona, 4. Carina Koprivnica, 5. Carina Jenersdorf in 6. Carina Bad Radkersburg.

I. kolo — 10. 11. 84

Apače: Pomurje
Cankova: Cven

II. kolo — 17. 11. 84

Pomurje: Cankova
Veržej: Apače

III. kolo — 24. 11. 84

Cankova: Veržej
Cven: Pomurje

IV. kolo — 8. 12. 84

Veržej: Cven
Apače: Cankova

V. kolo — 15. 12. 84

Cven: Apače
Pomurje: Veržej

Trinajst napovedi konca sveta

7. TRČENJA ZVEZD

Trčenje s kakšno zvezdo je še manj verjetno. Zvezde so zelo oddaljene od našega sončnega sistema, pa tudi od drugih. Če bi zmanjšali vesolje na mero, da bi bila v takšnem prikazu vsaka zvezda majhna deževna kapljica, bi bila najbližja zvezda oddaljena od našega sončnega sistema kar 50 milj.

8. TRČENJA S »ČRNIMI LUKNJAMI«

Dr. Chartrand razmišlja o tem, ali bi nas lahko zadele tako imenovane »črne luknje«. Domnevajo, da so »črne luknje« zvezde, ki so bile nekoč velike, ki pa so se zgostile v izredno gosto maso in se ohladile. Gravitacijska polja teh zvezd naj bi bila tako močna, da privlačijo in vsrkajo celo svetlobne žarke; zato se nam kažejo na nebu kot nekakšne »črne luknje«. Če se takšna črna luknja počasi približa sončnemu sistemu, nam svoje približevanje razkriva z motenjem orbit najbolj oddaljenih planetov. Potem pa se lahko nenadno skrči, potisne Zemljo proč in jo nato vsrka s svojo velikanško privlačnostjo.

9. SMRTNI ŽARKI SUPER-NOV (ŽAREČIH ZVEZD)

Kakšna sorazmerno bližnja supernova zvezda, ki nenadoma eksplodira, bi utegnila prekriti Zemljo s svojim kozmičnim sevanjem in uničiti življenje na njej. Le redki znanstveniki se oprijemajo teh domnev.

10. UNICENJE S »PROTI-SNOVJO«

Desetletja so pisci fantastične literature sanjali o obstajanju celih zvezdnih sistemov, galaksij, sestavljenih iz »protisnovi«. Posebnost te »protisnovi« je zrcalna podoba navadne snovi. Medtem ko je na primer proton pozitivno naelektren, je antiprotion iz protisnovi negativno naelektren. Če se dva takšna delca, proton in antiprotion, približata drug drugemu, se medsebojno uničita. (Če bi takšna protisnova zares obstajala v vesolju, bi se Zemlja ob njenem približanju razdrobila v kratkotrajne drobce in žarke gama.) Novejša laboratorijska raziskovanja so, kakor se zdi, potrdila možnost kratkotrajnega združenja protiona in antiprotiona, kar ustvarja kratkotrajno »snov«, imenovano kozmion. Takšna odkritja naj bi potrjevala možnost združenja protisnovi v kozmosu.

11. STRAŠNI PLINI

Ioda nekateri znanstveniki gredo še dalje in odkrivajo nevarnosti za uničenje Zemlje kar na naših tleh — v obliki človeške

tehnologije. Nekateri raziskovalci okolja so na primer v zadnjem času opozarjali na nevarnost fluorovih ogljikov, ki jih uporabljajo za pogonska goriva, za ozonske plasti, ki obdajajo Zemljo. Pod vplivom sončnih žarkov naj bi ti izločali klor, ki vsrkava ozon. Plasti ozona, ki obdaja Zemljo do višine kakšnih 15 milj, filtrira najbolj škodljive ultravioleto žarke, ki lahko povzročajo kožnega raka.

Tudi nadzvočna potniška letala štejejo med uničevalce ozonskih plasti zaradi vezanja ozona na dušikove okside v letalskih strojih. Če bi nadaljevali z uporabo fluoroglikov kot pogonskih snovi v sedanjem obsegu, bi se po mnenju dr. F. Sherwooda Rowlanda, profesorja kalifornijske univerze v Irvinu, plast ozona leta 2000 izčrpala že od štiri do sedem odstotkov.

Zakaj je to pomembno? Upoštevajte, da bi se ozon pri 120 nadzvočnih letalih, ki bi vsako letelo po štiri ure na dan, skozi vse leto, zmanjšal za polovico, število rakastih kožnih obolenj pa bi se vsako leto povečalo za 6.000 primerov. Do konca tega tisočletja bi se utegnile količine ozona zmanjšati že za eno tretjino, kar bi bilo dovolj za uničenje vsega življenja na Zemlji.

Ozonskim plastem pa so nevarne tudi druge navadne kemične snovi, npr. bromidi, ki jih uporabljajo pri izdelavi plastičnih snovi ali za razkuševanje rastlin, nitrati, ki jih uporabljajo kot gnojila, ali klor, ki nam rabi za razkuševanje vode in odpak. Vse te snovi so po mnenju dr. Rowlanda zdravju škodljive. Ena izmed teh snovi, bromin, je celo tako nevarna, da bi jo lahko uporabljali tudi v vojaške namene; če bi jo razpršili nad sovražnim ozemljem, bi uničila vse rastlinstvo in onesposobila tudi ljudi.

12. POŠASTNI MIKROBI

Še preden so Američani leta 1969 z lunarnim modulom Apola 11 pristali na Mesecu, so znanstveniki opozarjali na možnost, da bi posadka utegnila prinesiti od tam na Zemljo neke še neznane in morda smrtno nevarne mikroorganizme. Da bi preprečili to nevarnost, so astronave kar tri tedne po vrnitvi obdržali v karanteni. Še danes pa se znanstveniki boje nevarnih epidemij, ki jih ne bi povzročili mikroorganizmi z Meseca, temveč pošastni mikrobi na Zemlji. Tako imenovani genetični tehniki je uspelo dobiti DNA, glavno molekulo dednosti, iz enega organizma in jo pomešati z DNA drugega organizma ter tako čez noč ustvariti hibridne organizme, kakršnih doslej še ni bilo. Velik strah povzroča tudi poskusno delo z bakterijo E. Coli,

ki je navadno v človekovem črevesju in je zelo priljubljena v laboratorijskih preizkusih. Ta bakterija, združena z DNA neke živali, se spremeni v bakterijo, ki povzroča raka. Pomislite za trenutek, da bi takšna umetno dobljena bakterija ušla iz laboratorija... Mogoči pa so še drugi, nič manj ali še bolj nevarni primeri.

Prav zaradi teh nevarnosti se je februarja lani zbralo v Kaliforniji 140 znanstvenikov iz 16 držav, da bi se sporazumeli o skupnih vodilih za nadaljnje genetično raziskovanje in preprečili preizkuse s preveč nevarnimi mikrobi ali pa si prizadevali izumiti take organizme, ki bi se »sami uničili«, če bi ušli iz laboratorija. Seveda pa je na dlani, da se samo s takšnimi navodili še ni mogoče ogniti vsem nevarnostim zaradi novih podobnih raziskovanj v prihodnje.

13. VOJNA OROŽJA

Ob novem jedrskem orožju, ki ga je vse več in je tudi zmerom močnejše, je upravičen strah, da ne bi nekatere posebno močne eksplozije izzvale verižne reakcije v vodikovih atomih v vodi, kar bi raztreščilo ves svet.

Po drugi plati pa je zelo resna tudi radioaktivno sevanje utegnili uporabljati »razna orodja množične uničevanja, kakor npr. jedrska, termionuklearna, kemična in bakteriološka orožja«. Ne gre samo za orožja, ki bi popolnoma uničila svet, temveč tudi že za takšna, ki bi človeštvo lahko samo pohabita ali ga kakor koli fizično okvarila.

Kitajci niso več majhni

Kitajski tisk je objavil izjavo Chena Mingda, direktorja inštituta za športno znanost, češ da Kitajci jedo bolje kot nekoč, in zato zrastejo višje od svojih prednikov, to pa se pozna tudi pri mednarodnih športnih dosežkih. Kitajci zdaj jedo več mesa, rib in jaje in v zadnjih treh desetletjih se je verjetno zaradi boljše prehrane povprečna višina prebivalstva povečala vsakih deset let za 2 centimetra. Leta 1979 je merjenje 20.000 študentov iz 16 provinc pokazalo, da so fantje v povprečju za 5,6, dekleta pa za 5,11 centimetra višji od enakega števila študentov leta 1955. Leta 1979 je bila povprečna višina fantov v Pekingu 1,72 metra, dekleta pa so merila povprečno po 1,61 metra. Omenjeni znanstvenik je prepričan, da bo kitajska mladina v prihodnosti še višja, to pa bo ugodno vplivalo na športne dosežke. Še ena zanimivost: vodilna kitajska politika Deng Xiaoping in voditelj KP Hu Yaobang merita 1,5 metra.

Leteča pomoč

Namesto dragih in zamudnih znanstvenih raziskovalnih ekip bodo v bližnji bodočnosti morda po terenu letale čebele in opozarjale na morebitno onesnaženost okolja.

Znanstveniki so namreč ugotovili, da se v cvetnem prahu odraža sestava tal, na katerih rastlina raste. Z natančno analizo je mogoče zaslediti večino mineralov, značilnih za tista tla. Ker čebele pri nabiranju medu preletijo precejšnje površine, zberejo vzorce cvetnega prahu, z njimi pa seveda tudi vzorce mineralne sestave tal na tem območju.

Cvetni prah poberejo s čebel

posebne naprave, potem pa zberejo vzorce, ki jih analizirajo glede na to, kje so se čebele pasle. Analize pokažejo med drugim tudi delce svinca, cinka, bakra, magnezija in celo zlata ter srebra. Za onesnaženje je še posebno važno, da pravi čas ugotove naraščanje svinca v okolju ali drugih škodljivih snovi. Takšno odkrivanje pomeni ugotavljanje onesnaženosti že v prvih stopnjah, ko ves življenjski krog še deluje. Pravočasno odkrivanje pa omogoča tudi pravočasno ukrepanje.

Tako marljive »muhe« človeku koristijo na še en način.

Kmetovalec Ivan Matoš iz hrvaških Vukomeričkih gor je svoje svinje odgnal v gozd na želod. Ena od živali se mu je zgubila in se je vrnila šele čez nekaj dni. Čez nekaj mesecev je Matoš imel kaj videti: svinja mu je povrgla lepo progaste DIVJE PRAŠICE.

Druge smo prebrali

Človek je v pradavnini najprej udomačil gos, šele potem kokoš.

X X X

Neki Londončan je turistično agencijo pisno zaprosil, naj mu sporočijo, kdaj Italijani zanjejo špagete, ker bi si rad ogledal to žetev.

X X X

Če bi človek skakal ko bolha, bi moral, glede na svojo velikost v primerjavi z bolho, skočiti najmanj 200 metrov daleč in 100 metrov visoko.

X X X

Največ kave spišejo Švedi, na drugem mestu so Danci, na tretjem pa Finci.

X X X

Precej prestrašena je bila neka Suzana Morgenstep iz Plantationa na Floridi, ko je ugotovila, da plava za njo v bazenu velik krokodil. Komaj je ušla, nepoklicanega gosta, ki je prišel iz bližnjega močvirja, pa so odpeljali v živalski vrt.

KUPŠINCI

Avto v traktor

V križišču lokalne in regionalne ceste pri Kupšincih se je zgodila huda prometna nesreča. Poročajo, da se je 61-letni Bela Banfi iz Veščice peljal po lokalni cesti proti križišču z regionalno. Tam je sicer ustavil, vendar le za trenutek, kar je bilo seveda premalo, da bi osební avto, ki ga je po regionalni cesti vozila Jolanka Valec, 35 let, iz Sotine, zapeljal varno naprej. Traktor ji je torej zaprl pot in je zato s prednjim delom avta trčila v bočno stran traktorja. Avto renault 18 je povsem uničen. Škode je za 600.000 dinarjev.

ROGAŠOVCI

POŠKODOVAN VODIČ

Anton Marič iz Rogašovec, ki še nima vozniškega dovoljenja, se je z motornim kolesom peljal po lokalni cesti iz Kramarovec proti Rogašovcem. Zaradi neprimerne hitrosti je v ovinku zapeljal v levo. Nasproti je pripeljal voz s kravjo vprego, ki jo je vodil Anton Lah iz Rogašovec. Motorist je vodiča oplazil, nakar je hudo poškodovan padel.

LJUTOMER

Polnila na delavca

23. oktobra ob 11. uri se je zgodila delovna nesreča na gradbišču Proizvodno-gradbenega podjetja Ljutomer na Glavnem trgu v Ljutomeru. Voznik vilicarja Ivan Čurin je zlagal palete s polnilci eno na drugo, naenkrat pa so se polnila zaradi prevelike teže zlomila in padla na Ivana Perčiča, ki je v neposredni bližini čistil prostor. Perčič je hudo poškodovan.

JERUZALEM

KRAJA JABOLK

Predstavniki TOZD Vinogradništvo in sadjarstvo, ki posluje v okviru DO Slovin, je na postaji milice prijavil krajo sadja iz sadovnjaka, ki se razprostira med Desnjakom in Lahonci. Tatovi naj bi dodobra »oskubli« 500 jablan in tako povzročili škodo za 260.000 dinarjev. Za storilci poizvedujejo.

MURŠČAK

Z avtom v drevo

Branko Petovar iz Stare Nove vasi se je 26. oktobra peljal z osebnim avtom iz Hrastje-Mote proti Murščaku. Zaradi neprimerne hitrosti in domnevne vinjenosti je v levem nepreglednem ovinku zapeljal s ceste in čelno trčil v drevo ob cesti. Gmotna škoda znaša 200.000 dinarjev, njegov sopotnik Vojmir Kotnik iz Berkovskih Prelogov pa se je hudo poškodoval.

BELTINCI

VLOMILCI V »FAZANU«

V noči s 26. na 27. oktober je bilo vlomljeno v poslovne prostore beltinskega gojitvenega zavoda Fazan. Storilci so našli ključke od blagajne, jo odklenili in pobrali dinarje, dolarje in lire v vrednosti 440.000 dinarjev. Dejanja so utemeljeno osumljeni: otroka H. R. in O. D. in 19-letni Željko Horvat, vsi iz Beltincev. Poljska ulica. Polovico denarja so namreč že zasegli pri otrocih, kakšna pa je usoda druge polovice denarja pa bo, upamo, povedal Željko Horvat, ki so ga sicer priprli.

KRAŠČI

Avto se je prevrnil

Branko Beznec iz Poznanovec se je 28. oktobra ob 21.45 uri peljal s Cankove proti Rogašovcem. V Domajncih ga je ustavljala prometna patrulja, vendar ni ustavil. Nasprotno: pritisnil je na plin in z avtom zdrvel naprej. V Kraščih pa ni mogel izpeljati ostrega levega ovinka; zapeljal je v obcestni jarek, kjer se je avto s prednjim delom za trenutek zabil v breg, nato pa se je obrnil za 180 stopinj in obstal na kolesih. Škoda znaša 150.000 dinarjev, sopotnik Franc Daupona iz Poznanovec pa se je lažje poškodoval.

poroke

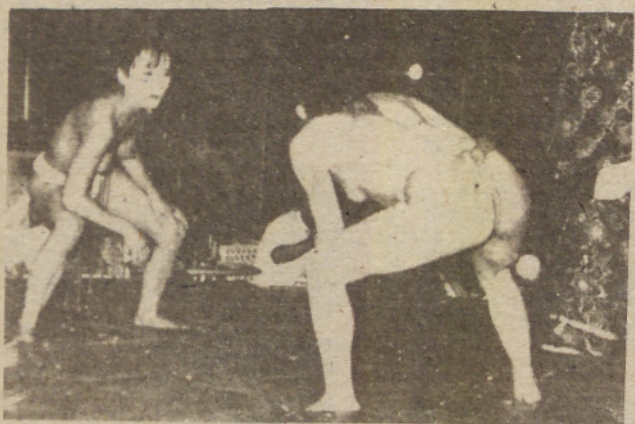
Andrej BRINAR, elektroinženir, Krog, Brodarska 35, in Ana LUKAČ, predmetna učiteljica, Krog, Brodarska 35; Stefan BOGDAN, inženir agronomije, Motvarjevci 8, in Olga ŽAKAL, predmetna učiteljica, Motvarjevci 58; Vitomir PAVEL, šofer, Černelavci 56, in Jožica ZAVEC, ekonomistka, Murska Sobota, Prešernova 72; Drago TRATNJEK, medicinski tehnik, Murska Sobota, Titova 16, in Darja LEVIČAR, administratorka, Murska Sobota, Stefana Kovača 3; Igor PRAPROTNIK, učitelj, Murska Sobota, Ulica generala Maistra 10, in Nataša PREŽELJ, študentka, Murska Sobota, Ulica generala Maistra 10; Dušan KAVČIČ, ekonomski tehnik, Ajdovščina, Polževa 6 č, in Helena PETROVIČ, medicinska sestra, Sebeborci 93; Drago BOŽIČ, delavec, Bakovci, Mladinska 49 in Brigita POREDOŠ, delavka, Ižakovi 136; Jožef ŠARKEŽI, priučen krojač, Černelavci, Pušča 147, in Katarina HORVAT, priučena šivilja, Černelavci, Pušča 149.

krvodajalci

PANONIJA — Janez Flegar (44), Geza Klanec (5), Alojz Flisar (1), Štefan Glavač (1), Evgen Sapač (16), Rudi Šlemer (4), Drago Barber (1), Anton Pucko (1), Milan Zver (5), Marjan Mesarič (2), Vlado Perdgal (4), Hemut Vidic (37), Ladislav Abraham (55).

Vsake volitve dražje

Američani bodo zapravili za predsedniške volitve za tretjino več denarja kot pred štirimi leti, namreč več kot milijardo dolarjev. Že do sedaj so porabili 1,8 milijarde dolarjev za organizacijo lokalnih, državnih in zveznih volitev, kar je za 50 odstotkov več kot v predvolilnem obdobju pred štirimi leti. Po mnenju profesorja za politične vede Herberta Alexandra rastejo stroški volitev hitreje od inflacije. Kandidata za predsedniški položaj Reagan in Mondale sta dobila iz državne blagajne vsak po 40,4 milijona dolarjev za svojo kampanjo, njuni stranki pa sta odšteli občutno več. Poročajo, da je doslej republikanska stranka porabila za kampanjo petkrat več kot demokratska; republikanci pa so porabili 214 milijonov, demokrati pa 40 milijonov dolarjev.

Lepotice niso samo fotomodeli ali manekenke. Na Japonskem se dekleta kaj rada pomerijo v starodavni igri snu — v kateri velja pravilo: zmagovalka je tista, ki svojo nasprotnico gladko položi na tla.

za vsakogar nekaj

Konserviranje gob

Gobe so razširjene po vsej zemeljski obli. Že od nekdaj jih uživamo kot samostojno jed, žal pa ponekod na jedilniku niso zastopane tako, kot bi morale biti po svoji hranilni vrednosti.

Gobe vsebujejo beljakovine, ogljikove hidrate in imajo mnogo rudniških snovi. Kot beljakovine živalskega izvora, imajo tudi beljakovine v gobah polno vrednost. Neprebavljen del snovi iz pripravljenih gob izločamo. Zato ni priporočljivo, da jemo hkrati mnogo gob ali zelo mastne gobe, ker želodec zelo obremenjujejo. Na čim manjše liste zrežemo gobe, tem bolj jih izkoristimo. Okus in aroma, ki ju gobe vsebujejo, pospešujeta izločanje prebavnih sokov. Če jih uporabimo kot začimbo, olajšajo vsrkavanje hrane. Gobe zaužijemo vedno sveže; ker vsebujejo mnogo vode, so sprejemljive za razne bakterije. Iz gob pripravljenih jedi ne smemo servirati postanih. V nekaj urah moramo pripravljene jedi pojediti. Če uporabimo za jed trde gobe, ne pa uvelih ali celo mehkih gob, ali če jih hranimo v hladilniku, jih celo lahko pogrejemo. Gobe, ki rastejo prosto v naravi, imajo večjo vrednost kot na primer umetno gojeni šampinjoni. Vedno uporabljamo le take gobe, ki jih dobro poznamo, bodisi, da jih nabiramo sami ali jih kupujemo na trgu. Sveže nabranih gob nikoli ne puščajmo v vrečkah ali nasute na kupu. Takoj jih očistimo in jih razložimo; če je le mogoče, jih tudi takoj pripravimo. Hranilno vrednost gob povečujemo z jajci, kislim mlekom, smetano, rižem itd., ker so gobe prej delikatesa kot samostojna jed. Gobe solimo vedno takoj, ko jih začnemo pripravljati, tedaj namreč izločijo sok in se v njem zmečkajo.

Jedi iz gob le zmerno začnimo, ker sicer zadušimo njihovo posebno aromo, ki je tako značilna za gozdne gobe. Gobe operemo večkrat, in to v hladni vodi. Najbolje jih operemo, če postavimo klobuke s spodnjim delom obrnjene navzgor in jih pod tekočo vodo temeljito operemo, sicer se nam lahko primeri, da bo jed škripala pod zobmi zaradi peska. Gob ne namakajmo, ker se izlužijo hranilne snovi. Največ gobovih jedi pripravljamo iz šampinjnov. Gobov perkelt pripravljamo navadno iz lističa.

Najbolj znane užitarne gobe: šampinjoni (travniški kukmak), lističke, majniška kolobarnica, vijoličasta kolobarnica, dežnikarica, užiti mavrah, macesnov goban, maslenka, užitna golobica, užiti goban, brezov goban, štorovka mlečna pečenica, turek, bisernica.

KONSERVIRANJE GOB

Najbolj razširjeno konserviranje je sušenje gob, ker na ta način najbolj uspešno lahko hranimo za zimo tiste gobe, ki jih lahko sušimo. Najbolj primerna goba za sušenje je žlahtni goban, ker ta tudi s sušenjem ne izgubi okusa in arome. Gobe temeljito preberemo, poškodovane in črvice dele odstranimo in jih očistimo. Izbrano in čiščenje gob moramo opraviti skrbno, ker pred sušenjem gob ne moremo prati. Čim bolj na tanke liste jih zrežemo, tem hitreje se posušijo. Narezane gobe razgrnemo tako, da lističi ne pokrivajo drug drugega, ker gobe hitro postanejo zatohle in se pokvarijo. Razgrnjene gobe večkrat obrnemo in jih sušimo na zraku, suhem prostoru tako dolgo, da se listi lomijo in niso več prožni. Če sušimo gobe na soncu, se v 3 ali 4 dneh posušijo, če pa jih sušimo v pečici ali krušni peč, pri temperaturi od 40 do 50 stopinj, so suhe že v 3 ali 4 urah. Najbolje je sušiti na tilu ali na kakem drugem mrežastem blagu. Lahko pa sušimo gobe tudi tako, da narezane lističe nanižamo na vrvico, vendar jih ne smemo niti pretesno. Že posušene gobe stresemo v platneno vrečko (ne v vrečko iz umetnih vlaken, prav tako jih ne smemo dati v steklen kozarec). Dobro jo zavežemo ter obesimo na zraku prostoru. Gobe pred uporabo dobro operemo, če so se mogoče naprile. Po-

Dobro je vedeti

tem jih namočimo v čisti vodi in jih v tej vodi tudi skuhamo. Iz suhih gob najtežje pripravimo juho, omako, ali pa jih uporabimo za pripravljeno mesnih in drugih jedi.

Nasvet, ki smo vam ga pravkar posredovali, smo povzeli iz Kuharice Pomurske založbe, ki jo lahko kupite v knjigarni. V njej so tudi konkretni nasveti (poleg vsega ostalega seveda), kako lahko gobe konservirate v slani vodi, kislu, soli ...

KONSERVIRANJE GOB V SOLI:

Sestavine: 15 dekagramov soli na kilogram gob. Priprava: mlade, čvrste gobe skrbno očistimo, operemo in odcedimo. Zrežemo jih na tanke lističe in jih v stekleni ali porcelanasti skledi zmešamo s soljo. Manjše kozarce operemo, odcedimo in steriliziramo. Gobe tesno zložimo v kozarce, po vrhu posipujemo sol in zvežemo z dvojnim celofanom. Kozarce postavimo potem na hladno in suho mesto. Jedi, pripravljene iz takih gob, najprej poskusimo in šele nato dosolimo.

Pravni predpisi Nezakonit lov

Res je sicer, da danes ni več toliko črnih lovcev kot jih je bilo nekoč, kljub temu pa tu in tam le počasi nepravilna lovstva puška. Seveda je črni lov prepovedan in kazniv, zato ne bo odveč, če se seznanimo s 159. členom kazenskega zakona SR Slovenije. Določilo se dobesedno glasi:

1) Kdor brez dovoljenja ali sicer neupravičeno lovi in ubije ali rani divjo žival ali jo ujame živo, bo kaznovan z denarno kaznijo ali zaporom do šestih mesecev.

2) Če gre pri dejanju iz prvega odstavka tega člena za divjad večje vrednosti ali divjad pomembno po predpisih o lovstvu, ali je dejanje storjeno med varstveno dobo ali v skrajni, je lahko storilec kaznovan z zaporom do enega leta.

3) Kdor lovi redke ali zredčene vrste divjadi, katerih lov je prepovedan,

kdor lovi brez posebnega dovoljenja divjad določene vrste, za katero je potrebno tako dovoljenje, kdor lovi na način ali s sredstvi, s katerimi se divjad množično pokončuje, ali kdor lovi s pomočjo motornega vozila ali žarometov, je lahko kaznovan z zaporom od treh mesecev do treh let.

Kazniv pa je seveda tudi nezakonit ribolov. 160. člen določa:

Kdor lovi ribe z razstrelivom, elektriko, strupom, omamnim sredstvom, pa pri tem povzroči pogin rib, ali lovi na način, ki je škodljiv za njihovo razmnoževanje, je lahko kaznovan z zaporom do treh let.

Z vodko proti česnu?

Česen, ki je, mimogrede povedano, v sorodu z lilijami, ni več prepovedan v fini kuhinji, odkar sta povsod po svetu v modi ražen in oglje. Toda kdor je česen, se na žalost navzame duha po njem. V družbi, ki složno uživa to začimbo, tega nihče ne opazi. Zato pa ni mogoče prezreti ostrega česnovga duha, ki ga človek prinese s seboj od doma, kadar gre zvečer ven.

Vonj po česnu omilijo, kot vedo ljudje od davna, mleko, surovi peteršilj ali nageljnova žbica. Nekateri pripisujejo ta učinek tudi grizenju kavičnih zrn. Brinovit jagod, ki bojda tudi pomagajo, nima vsakdo pri roki. Ima pa požirek žganega, ki tudi dobro oplakne usta. Seveda potem česnov duha nadomesti zadah po žganju, ki ni nič bolj prijeten, razen pri vodki in podobnih „čistih“ žganih. Če torej česen preganjamo z žganjem, potem sežemo po vodki.

CARINARNICA GORNJA RADGONA objavlja

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih rabljenih osnovnih sredstev in drobnega inventarja:

- Osební avtomobil zastava 750 SC**, leto izdelave 1979, v voznem stanju, izključna cena je 61.588,00 din.
- Osební avtomobil znamke RENAULT tip 16 TX**, letnik izdelave 1978, v voznem stanju — izključna cena je 100.000,00 din.
- Zračni kompresor** z dvobatnim cilindrom znamke KTD Trudbenik, HpEK 600, zmogljivost 36 m³/h — izključna cena 40.000,00 din.
- Delí stebnega dvigala**, bat dolžine 210 cm, vodilo bata dolžine 60 cm, okvir dviznega dela dvigala dolžine 395 cm — izključna cena 4.000,00 din.
- Železna dvizna vrata za garažo 323 x 342 cm**, rahlo poškodovana — izključna cena 15.000,00 din.
- Električni bojler** za vodo TIKI, 30 l, ni uporaben — izključna cena 200,00 din.
- Električni bojler** za vodo TIKI 50 l, ni uporaben — izključna cena 300,00 din.
- Računski stroj Calcorex** na ročni pogon, uporaben — izključna cena 300,00 din.
- Računski stroj Digtron DB**, potreben popravila — izključna cena 400,00 din.
- Računski stroj Olivetti Ivrea Diveisumma 26**, potreben popravila — izključna cena 400,00 din.
- Računski stroj Olympia tip RASF 1**, potreben popravila — izključna cena 400,00 din.
- Računski stroj Olivetti Logos 59**, 2 kosa, potrebna popravila — izključna cena 500,00 din po komadu.
- Računski stroj Toshiba BC 1213**, potreben popravila — izključna cena 500,00 din.
- Pisalni stroj Taps S3** z dolgim valjem, ni brezhiben — izključna cena 1.000,00 din.

V izključni ceni ni vračunan prometni davek, ki ga plača kupec.

Javna dražba bo v **ponedeljek, dne 12. 11. 1984, ob 12. uri v prostorih Carinarnice**. Osnovna sredstva in drobní inventar si lahko zainteresirani ogledajo v Carinarnici dve uri pred pričetkom javne dražbe.

Interesenti morajo pred pričetkom dražbe položiti 20-odstotno varščino od izključne cene oziroma najmanj 200,00 din pri blagajni Carinarnice. Varščina se vračuna v ceno kupljenih predmetov, v primeru odstopa od nakupa pa se stranki ne vrne. Nakup bo po sistemu **OGLEDANO — KUPljENO**.

Diana v šoli rezervnih oficirjev

V teh dneh bo skupaj s fanti odšla k vojakom — v šolo rezervnih oficirjev intendantske službe v Sarajevo — tudi 19-letna Diana Horvat iz Černelavec. To je prvo dekle iz soboške občine, hkrati pa tudi prva Rominja

in bila na usposabljanju v Vidoncih. Zelo mi je bilo všeč zato sem se udeležila tudi tridnevnega usposabljanja žensk za potrebe teritorialne obrambe v Vidoncih. Čim bolj sem spoznavala obrambne veščine, tem bolj sem se navduševala za to, da bi oblekla vojaško uniformo. Sedaj se mi je to uresničilo in zelo vesela sem, da odhajamo v intendantsko šolo za rezervne oficirje v Sarajevo. To je za mene enkratna priložnost, da si pridobim potrebno znanje na vojaškostrokovnem področju, o uporabi orožja in življenju v JLA. Potrudila se bom, da bom upravičila zaupanje tistih, ki so me poslali v šolo rezervnih oficirjev. Upam tudi, da bom uspešno končala šolo in pridobljeno znanje potem znala prenašati na druge. To si želim tem bolj, ker me sedaj nekateri gledajo postrani, češ, kako se bom znašla med fanti. Moram priznati, da je to veliko priznanje ne samo meni, temveč naši mladinski organizaciji, saj se vedno več Romov vključuje v različne mladinske akcije in pohode. Sicer pa je mnogo tudi takih, ki mi zavidajo odhod v šolo rezervnih oficirjev v Sarajevo. Moja želja je, da bi se v prihodnje še več deklet odločalo za služenje vojaškega roka in da bi se čimprej otrsli neprijetnih občutkov, da dekleta za vojaški poklic. Nam je pred odhodom v Sarajevo z veseljem pripovedovala simpatična Diana.

Feri Maučec

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

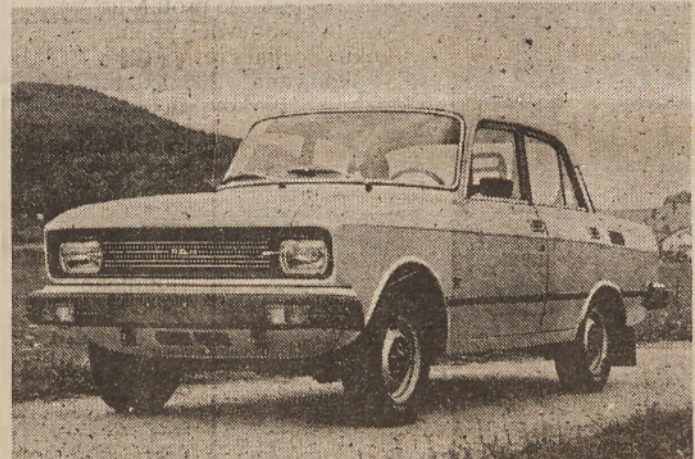
to veliko priznanje ne samo meni, temveč naši mladinski organizaciji, saj se vedno več Romov vključuje v različne mladinske akcije in pohode. Sicer pa je mnogo tudi takih, ki mi zavidajo odhod v šolo rezervnih oficirjev v Sarajevo. Moja želja je, da bi se v prihodnje še več deklet odločalo za služenje vojaškega roka in da bi se čimprej otrsli neprijetnih občutkov, da dekleta za vojaški poklic. Nam je pred odhodom v Sarajevo z veseljem pripovedovala simpatična Diana.

TAKO IN DRUGAČE

- Štefan, ne vem kam sem zataknil denamico, tu pa sem dolžan skoraj dva rdeča. Reši me, prosim!
- Na nepravni naslov si se obrnil. Denarnico sem pozabil doma.
- Kako pa boš potem plačal to, ker imaš pred sabo?
- Toliko drobiža pa imam vedno v žepu ...

sestavil Marko Napast	delavec v steklarni	nasad malin	Avar	ništast izrastek na koži sesalcev	atlet Stekić	japonski državnik (Hiro- bumi)	rimski naravo- slovec
najsta- rejši eksploziv							
zdravilo v obliki okrogle ploščice							
ameriška filmska igralka Parker							
čarovnica v Homer- jevi Odiseji						del teles	svobodna posest v feuda- lizmu
Lili Novy			luka v Spaniji Verdijeva opera				
prednji del voza				nastanek vojstva, razvojni proces	Albanija franc. pisatelj (Louis)		
mesto v severni Italiji							
avtomo- bilska oznaka Romunije		neureje- nost sprimok snega				ameriški književ- nik (George)	koruzni storž
veletok v zahodni Afriki							
stranski, manj po- memben dogodek							
kalcij				franc. pisatelj (Claude)			

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: element, kateder, starina, pet, top, LK, Gari, Oslo, MS, A, oleat, tantal, Ard, Kne, tura, on, obelisk, rasisti.

NOV MOSKVIČ? Na tržišču se je pojavil nov Moskvič 1500 SL, ki samo po zunanji obliki spominja na prejšnji model. K serijski izvedbi pa spadajo med drugim tudi radio, naprava za brisanje luči in možnost nastavljanja zunanjih ogledal iz notranjosti.

KAKO SE REŠITI PODGAN

— Na našem skednju je toliko podgan, da vse mrgoli. Ne vem kako se jih naj rešimo. Pasti, strupi ... pa nič.

— Preprosto: eno podgano ujamite živo, polijte jo z bencinom in prižgite. Zagotovo bo zbežala v skedenj in tam vrsto let ne bo podgan ...

POMOTA PA TAKA

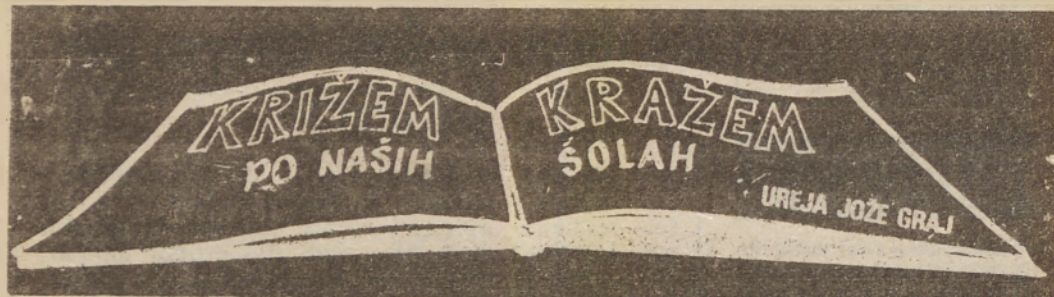
- Tovarišica, pri vračanju denarja ste se zmotili.
- To bi morali povedati pri obračunu. Reklamacij ne upoštevamo. Poznejših namreč.
- Prav, potem pa lahko osem rdečih ostane v mojem žepu. Hvala!

ODKRITO

- Pozno je. Greš domov?
- Bi šel, vendar ne upam, pa noge me preveč ne ubogajo ...

NOVI DEVIZNI TEČAJI

država	valuta	tečaj selja za	nakupni za devize	srednji	prodajni	nakup. za čevnik kred. penu	nakup. za čevnik in pust. nek.
Austrija	šiling	100	860,0792	861,3712	862,6632	842,88	838,58
Belgija	frank/C	100	298,8563	299,3053	299,7542		
Belgija	frank/B	100	295,9443	296,3887	296,8333	289,28	287,80
Danska	kruna	100	1672,0311	1674,5429	1677,0547	1634,41	1626,05
Finska	marka	100	2899,2338	2903,5892	2907,9446	2834,00	2819,50
Francija	frank	100	1966,1560	1969,1097	1972,0634	1921,92	1912,09
Nizozemska	gulden	100	5358,2370	5366,2864	5374,3358	5237,68	5210,88
Italija	lira	100	9,7815	9,7962	9,8109	9,58	9,54
Norveška	kruna	100	2083,5404	2086,4701	2089,5998	2036,46	2026,05
ZR Nemčija	marka	100	6044,0136	6053,0912	6062,1708	5923,13	5892,91
Španija	peseta	100	167,2732	167,4344	167,5955	162,98	162,44
Švedska	frank	100	7350,3492	7361,3913	7372,4334	7203,34	7166,59
Švica	kruna	100	2130,6618	2133,8626	2137,0634	2082,72	2072,07
V. Britanija	fun	1	222,9801	223,3151	223,6501	217,96	216,85
Irak	ir. dinar	1	594,6879	595,5813	596,4747		
Japonska	jen	100	75,0196	75,1323	75,2450	72,02	71,64
Kuvaj	kv. dinar	1	615,6898	616,6147	617,5396	591,06	587,98
Madag.	dolar	1	140,2240	140,4347	140,6453	134,61	133,91
Marok.	dolar	1	183,3364	183,6098	183,8852	179,21	178,29
ZDA	dolar	1	154,6093	154,8326	155,0548	148,42	147,64
Australija	a. dolar	1				135,99	135,27
Grčija	drahma	100				179,43	178,50
Indija	fun	1					

Obiskali so nas španski borci

Španski borci so ljudje iz raznih dežel, ki so se odločili za odhod v Španijo, kjer je bila državljanska vojna. Nemci in Italijani so dali

pomoč v orožju in vojakih tedanjemu voditelju Španije Francu. Tako so vsi skupaj zatirali španski narod. Iz naše države je odšlo po-

magat španskemu ljudstvu 35000 ljudi. Njihova pot v Španijo je bila težka in nevarna. Vključili so se v mednarodne brigade. Državljanska vojna je bila v krvi zadušena. Tako so se borci vrnili v domovino. Nekateri so zaprli v taborišča, največ pa jih je padlo v boju. Kmalu zatem se je začela druga svetovna vojna. Španski borci so med prvimi organizirali upor proti sovražniku. Nekateri so postali narodni heroji.

V ponedeljek so našo šolo obiskali trije španski borci. Povedali so nam veliko zanimivega. Učenci smo jim postavljali razna vprašanja. Obujali so spomine na dogodke v Španiji. Povedali so nam, kako težko je bilo priti v Španijo. Nekateri so se vtihotapili na ladje in tako prišli tja. Povedali so nam tudi, kako veseli so bili njihovega prihoda španski ljudje, kako so jokali ob njihovem odhodu.

O pripovedovanju španskih borcev sem še dolgo razmišljal.

Simon Rožman, 6. r.
OŠ Kapela

Ob tednu otroka

Živim v svobodni in neuvršeni domovini. Imam dovolj oblek, obutve, šolskih potrebščin in drugih potrebnih stvari. Imam tudi topel dom, televizijo... Zvečer ležem v toplo posteljo in lahko v miru spim. Ne zebe me in tudi misli na lakoto ni. Zjutraj vstanem in imam topel zajtrk. Tudi v šoli je poskrbljeno, da so učilnice tople in da imamo toplo malico in tudi kosilo. Če mi kakšen predmet dela težave, mi doma pomagajo starši. V zahvalo se potem pridno učim in jim pomagam pri delu. Ko pa gledam slike lačnih otrok, ki umirajo zaradi lakote, bi res rad storil vse, kar je v mojih in naših močeh, da bi pomagal lačnim otrokom. Želim si, da bi UNICEF in OZN ter mi vsi pomagali lačnim otrokom, da ne bi več stradali.

Saša Uroša, 6. b
OŠ Črenšovci

JESEN

Jesen je najlepši čas. Čas ko dozori jabolka, hruške, grozdje in ostale dobrine. Narava sama po sebi poskrbi za ta letni čas. Obarva polja in gozdove z različnimi barvami. Prav ta čas obiramo grozdje, ki ga potem sprešamo in iz njega pridobimo mošt. Pri trgatvi tudi pomagamo otroci. Ob tem opravilu se nazobamo sladkega sončnega grozdja.

Rober Fiala, 4. a
OŠ Videm ob Ščavnici

Nearna vožnja

V počitnicah mi je bil dolgčas. Vzel sem kolo in se vozil po gozdu med drevesi. To je bil zame zanimiv slalom. Nenadoma se mi je utrgala veriga in bil sem, ne da bi se zavedal, že v bukvi. Z vrto-glavico sem šel domov.

Marko Lešnik
OŠ Sp. Ščavnica

V SADOVNJAKU

V sadovnjaku pri Babičevih smo se učili, kako trgamo jabolka za ozimnico. Jaz sem splezal na drevo in nabiral jabolka v vrečko. Drugi sošolci so jabolka trkali s trgačem.

Andrej Zemljak, 2. raz.
OŠ Cven

PONEDELJEK

Spet prišel je ponedeljek,
dan, da slabši ni nobeden,
saj takrat se vse zvrsti,
kar nobenemu všeč ni.

Prva ura — nemščina,
kaj je schon in kaj je schön,
kakšno končnico komparativ
ima,
kdo najlepše brati zna.

Druga ura — zgodovina,
kaj bile so monarhije,
kje bile so kolonije,
kdo imel volilno je pravico.

Tretja ura — glasba,
kje izdelujejo trstenke,
kakšne opere Mozart napisal je,
v čem razlika umetne od ljudske
pesmi je.

Četrta ura — slovenščina,
kaj podredno in priredno,
zložen stavek je,
nekdo naj obnovo berila Pastirci
pove.

Peta ura — matematika,
kakšen vektor nič je,
kako postavimo ga v sosednjo
lego,
kako seštevati ulomke, vemo.

Šesta ura — telovadba,
tek okoli igrišča,
igranje rokmeta
in izbiranje mesta.

Končno zvonec zazvoni
in avtobus pridvi.
Vsa odhitim vesela,
saj sem se enega mučnega
ponedeljka spet rešila.

Marjanca Ferko, 7. a
OŠ Grad

Moja mama

Mamo imam zelo rada in jo spoštujem. Ime ji je Da-rinka. Po zunanosti ni velike postave. Imarjave lase in rjave oči. Je temne polti. Ne oblači se po modi. Mislim, da lepo skrbi zame. Doma pospravlja in skrbi tudi za manjšega bratca, ki je še dojenček. Prej je hodila v službo, zdaj pa ne hodi, ker je doma zaradi bratca. Stara je devetindvajset let. Z očetom, bratcem in z menoj živi na Krajni. Rada ima rože. Njeno najlepše razvedrilo je takrat, kadar pije kavo.

Klavdija Šadl, 4. r.
OŠ Gederovci

Prebujanje ob jutranji megli

Jesen je najlepši letni čas. Pospravljamo poljske pridelke, obiramo sadje, trgamo grozdje...

Zelo zgodaj, ko je še megla, se zbudi petelin. Zakikirika in gospodar se predrami. Tudi jaz se zbudim in v megli opazujem lepo rumeno hruško. Pohitim v kuhinjo, kjer zadiši potica. Hruška pa pada na tla — dobra, mrzla in osvežujoča. Hitim v šolo, megla me reže v trepalnice. Opazujem pisana drevesa. Ko pridem iz šole, se mi pogled ustavi na brezi. Krasi jo tisoč različnih barv. Najbolj všeč mi je rdeča, zato je v moji biološki knjigi tudi list rdeče barve. Ko sonce najbolj pripeka, sedem v senco in berem knjigo o naravi v jeseni.

Ptic ni več, pusto je v hlevu. Ni lastovic, ne štokeljev, le stari znanci vrabci se še oglašajo. Iz dimnikov se že kadi umazan dim. Zvečer je najlepše opazovati, kako se temni. Megla se spušta in noči so hladne. Traktorji in tovornjaki, polni sladkorne pese, brnijo, ropotajo po cestah in njivah.

Nebo je rdečkasto plavo, na njem se preliva mavrica, ki je sestavljena iz tisoč barv kot breza.

V jeseni je narava pisana in nas razveseljuje z zadnjimi cveticami.

Vlado RAJ, 7. a
OŠ Štefan Kovač
Turnišče

Najbrž vam je, dragi dopisniki, znano, da je bilo ob koncu prejšnjega tedna v Novem mestu 16. srečanje mladih dopisnikov Slovenije. Vestnik je tudi letos nagradil tri šole — od koder so nam poslali največ prispevkov ali risb — kjer so sami izbrali najprizadevnejše člane dopisniških krožkov za srečanje v Novem mestu. Pravzaprav bi si to nagrado marsikdo zaslužil, vendar število je bilo omejeno. In tako so z našim tednikom od-potovali na Dolenjsko (z leve proti desni) Gordana Vučko, 8. razred OŠ Jože Hedžet Šafarsko, Suzana Malačič, 8. razred dvojezične osnovne šole Bratstvo in enotnost Prosenjakovci, in Klavdija Vučko, 7. razred OŠ Edvard Kardelj Murska Sobota. Posnetek je nastal v okolici osnovne šole v Dolenjskih Toplicah, kjer gradijo tudi dom slovenskih pionirjev. (Foto: J. G.)

naši kraji in ljudje

Dolga vas pred novimi pridobitvami

Krajevna skupnost Dolga vas je v zadnjih letih uredila številne komunalne objekte in zgradila vaški dom, na katerega so vsi ponosni. V tem domu se sestaja staro in mlado, načrtujejo se nove naloge, ki jih po nava-di tudi složno opravijo.

Vzrok za takratni obisk v tej krajevni skupnosti je vest, da bodo že v prihodnjem letu v vasi gradili nov mejni prehod. Kdor je potoval skozi to vas in čez sedanji mejni prehod, je gotovo spoznal potrebo po gradnji novega prehoda, saj je ta že premajhen. Z gradnjo mejne-ga prehoda se bo spremenilo tudi marsikaj drugega. Potrebno bo urediti ceste, krajevna skupnost pa si bo prizadevala, da bodo tudi hi-še bolje urejene, vsaj ob glavni ce-si. Druga pomembna pridobitev za vas pa bo predvidena gradnja obrata keramike. Dolgovaška glina je zelo kakovostna, zaloge pa cenijo na 100 let. V tem obratu kera-mike naj bi v začetku dobilo zapo-slitev okoli 20 delavcev, pozneje pa še veliko več. Domačinom se torej obetajo nove možnosti za zaposli-tev, to pa hkrati pomeni, da bodo bogatejši tudi v krajevni skupno-sti, več denarja bo za vaše potre-be. Krajevna skupnost že sedaj te-sno sodeluje z opekarno, končno pa so domala vsi, ki so sedaj zapo-sleni v opekarni, domačini.

Te dni je opravljena tudi trga-tev, v sode je priteklo dokaj mošta, toda po kakovosti je slabši kot v lanskem letu. Vaščani so v glav-nem usmerjeni v vinogradništvo, saj tu najdejo sredstva za življenje. V Dolgi vasi imajo tudi vrtec, sicer pa se otroci vozijo v lendavsko os-novno šolo. Trgovina, ki jo imajo, je sicer starejša, a vendar pri roki, da ni treba vedno v Lendavo. Dol-ga vas se v zadnjih letih razvija tu-di na drugih področjih — na športnem in kulturnem. V vaškem domu deluje kulturno dru-štvo, ki nastopa tudi v drugih va-seh lendavske občine, imajo pa sti-ke tudi v sosednji županiji Zala na Madžarskem.

Mladina pa, kot že rečeno, v glavni igrar nogomet. V vasi ima-gjo klub Olimpija, ki tekmuje v ob-

činski nogometni ligi. Življenjski utrip Dolge vasi je dober, pravijo

Jani D.

V Dolgi vasi veliko pričakujejo od gradnje obrata keramike. V sedanji opekarni namreč proizvajajo samo opečne izdelke. Kakovostna glina bo omogočila, da se bo razvila industrija keramike, zaposlitev bo dobilo veliko novih delavcev.

Kaj zna mladina v Martinju

V soboto zvečer je OO ZSMS Martinje v vaško-gasilskem domu priredila kviz. Ekipi mladincev sta se pomerili v pozna-vanju zgodovine NOB v Prekmurju, običajev in navad ter za-nimivosti ter specifičnosti pokrajine. Kviz po popestrili tako, da so ob spremljavi kitare in harmonike kaj zapeli. Na svoj račun so prišli tudi poslušalci, saj so tudi njim postavili nekaj vprašanj. Kviz sta vodila brata Kalamar, pripravila pa sta tudi vprašanja, ki so bila vseprej kot enostavna, a so jih mladinci uspešno rešili. Zmagovalni ekipi so podelili knjižne nagrade, za zmagovalce občinstva pa so pripravili srebrno radgonsko penino, prek-mursko gibanico ter knjižno nagrado. Po kvizu so pripravili ples in vaščani so se vteli pozno v noč. Resnično jim lahko zavidamo, kako si mladina v Martinju zna popestriti življenje, kljub temu, da so prikrajšani za marsikaj, saj živijo v manj razvitem okolju.

Jana Jaušovec

DVOREC MODERNEGA GOSTINSTVA

Da, skoraj lahko rečemo dvorec, kajti kljub na zunaj moderni obliki, je ta mogočna hiša nad Negovskim jezerom polna diha minulih časov, ki sta ga zakonca Kramberger gradila in dograjevala kar trinajst let. Čeprav gostišče še ne dela, že precej let privablja številne r'radovedneže od blizu in daleč. Pred kratkim se po ogledu ni mogel načuditi rojak iz Avstralijske: „Pravi biser v časih, ko rastejo hiše kot gobe po dežju, oaza miru in počitka, ki se sklada s prelepo naravo.“

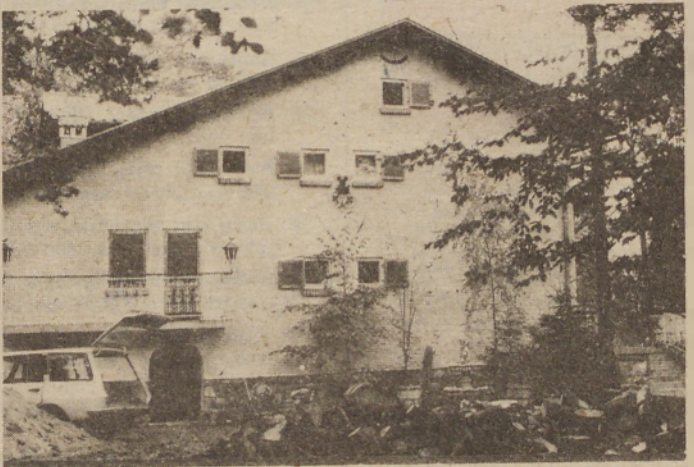
To gostišče bo odprlo vrata za goste 1. maja prihodnje leto. „Datum je dokončen“, pravi Marjeta Kramberger, ki bo nosilka gostinske dejavnosti. „Precej časa sva z možem premišljevala o motelu, vendar imava za to premalo sob, klasične gostilne ne marava in misliva, da bo gostišče najbolj primerno tudi za sestavo gostov, ki jih želiva privabiti in spoznati s tem koncem Slovenskih goric.“

Domačini so se gotovo že večkrat spraševali, zakaj gostišče še ne dela, saj vsaj na zunaj že leta ni spremenilo podobe. Vendar... „Venomer sva nekaj preurejala in se želela približati čim večji originalnosti. Marsikaj sva tudi vi-dela in si v drugačni izvedbi sposo-

Trud se je vsekakor izplačal. Ko smo se sprehajali po notranjosti

Marjeta Kramberger

dila od gostincev v Zvezni republi-ki Nemčiji in tako se je vleklo več kot desetletje. Vendar je večina idej zrasla v glavi Ivana, s katerim sva celo desetletje za urejevanje žrtvovala tudi vse dopuste. Tako se je že zavleklo, da sem mislila, da ne bo nikdar konec“, se spomi-nja minulih let Krambergerjeva.

bodočega gostišča, smo zajemali sapo. V starinsko urejenem klet-nem prostoru je prelep prostor za lokal, ki bo služil za disko in večerni bar. Oprema je že pripra-vljena in tudi vse ostalo za prve plesalce. Nadstropje višje so gostinski prostori. Kot da bi se preselili za kakšno stoletje v

preteklost. Starinske mize, ki jih obdajajo visoki starinski leseni stoli, čudoviti lestenci, starine ob stenah in sveče — vse to bo dajalo temu prostoru tisto, kar v sodo-bnih gostilnah nekateri zama-niščejo — intimnost in mir. Pravo nasprotje temu pa je moderna kuhinja.

Marjeta Kramberger: „Apetite gostov bomo poskusili potešiti v glavnem z domačo kuhinjo, jedmi, ki so značilne za ta predel. Kaj bo to? Predvsem meso iz tün-ke“, klobase in ostalo začinjeno z repo, kislim zeljem in še čem, se-veda pa bomo pripravljali tudi je-dila po naročilu. Klasičnih gostin-skih jedi za prvo silo pa pri nas ne bomo ponujali, zato pa bomo poskrbeli za popestritev jedilnika s peko domačega kruha in pogach.“

Za stalne goste (ne zavajam se, da bi kdo tukaj ostal teden ali več, vendar sem prepričana, da jih bo mnogo, ki se bodo tukaj naučili neokrnjene narave dva, tri dni, nato pa odpotovali dalje — pravi Krambergerjeva) pa je nadstropje višje pripravljen še krasen starinski salon z kaminom, klavirjem in vsem ostalim, kar k čim bolj domačemu vzdušju sodi. Vse te prostore povezuje krasno stop-nišče, ometano z izvirnimi vzorci, in vrata, ki so ročno delo mizar-skih mojstrov. Zato ocena lastni-kov, da je hiša vredna 60 milijonov dinarjev, nikakor ni pretirana.

Čeprav je ta izjemen gostinski objekt takorekoč nared, Marjeta Kramberger pravi, da je dela še veliko. Predvsem pri urejanju okolja, dokončati pa je potrebno tudi še dve sobi ob dveh, ki sta že pripravljani za goste. Sama nekaj izkušenj že ima, saj je celih 11 let delala v Duisburgu v ZR Nemčiji v hotelski in bolnišnični kuhinji.

„Za sedaj imamo napovedani dve veliki skupini za prihodnji maj, ob otvoritvi pa si želim pred-vsem lepega vremena, ob katerem je čudovit pogled iz gostinske tera-se lokala na jezero. Če bo to ureje-no, bo to še prijetnejše.“

V. Pavco

tedenski koledar

PETEK, 2. november — Dušana SOBOTA, 3. november — Just NEDELJA, 4. november — Karel PONEDELJEK, 5. november — Sabino TOREK, 6. november — Lenart SREDA, 7. november — obl. okt. rev. ČETRTEK, 8. november — Bogdan

kino

KINO PARK MURSKA SOBOTA

2. novembra ob 17. in 19. uri ameriški film: SUPERMAN 2; 4. novembra ob 15., 17. in 19. uri ameriški film: SUPERMAN 2; 5. in 6. novembra ob 17. in 19. uri japonski film: 1001 NOČ V TOKIU; ogled filma mladini do 16. leta starosti ni dovoljen.

ČRENŠOVCI

2. novembra italijanski film: PRELUKNI DOLAR; 3. in 4. novembra japonski film: VIRUS; 8. novembra francoski film: NEMORALNA;

LJUTOMER

3. novembra ob 19.30 uri ter 4. novembra ob 17.15 in 19.30 uri hongkongske film: ZMAJ IZ ARIZONE; 7. november ob 17.15 in 19.30 uri ameriški film: MORSKE POŠASTI

prodam

STANOVANJSKO HIŠO (stara 25 let) s starejšim, manjšim gospodarskim poslopjem in približno 1 ha obdelovalne zemlje na Gorickem, v bližini G. Petrovec, prodam. Hiša je ob prometni cesti, v neposredni bližini avtobusne postaje. Naslov v upravi lista ali informacije po telefonu (069) 21-376. M-5296; OPEL REKORD, 1974, v dobrem stanju, nujno prodam. Hodoš 56 a. M-5296; BMW 1802, karabinoliran, prodam. Telefon 24-646. M-5207; TRAKTOR ZETOR 4718 s kabino in osebni avto WARTBURG KARAVAN prodam. Železnica, Srdica 126. M-5209; FORD ESCORT 1100, rezervne dele za FORD 1600, od 1976—1979 letarica (motor in menjalnik) in razne dele za FORD 12 M, letnik 1976—1979 prodam. Emil Berke, Vaneča 32. M-5211; VW 1303, letnik 1973, prodam. Ivan Kous, Pertoča 89, p. Rogasovci M-5213; CISTERNO CREINA, 2200 l, novo, prodam. Črenšovci 101. M-5214; TELEVIZOR RIS, črno-beli, prodam. Franc Habi, Titova 37. M-5215; MINI AUSTIN 1000 PRODAM. Informacije po telefonu od 7.—15. ure: 23-290. M-5216; ZASTAVO 191, letnik 1976, prodam. Oskar Horvat, Nemčevci 6 b. M-5218; ZASTAVO 191, letnik 1975, registrirano do maja 1985, prodam. Milan Cuk, Trnje 150, p. Črenšovci. M-5219; MALE PUJSKE PRODAM. Rakičan, Panonska 51. M-5220; TERMO ISOLACIJSKO PEČ, 3 KW, enojno eno sezono, prodam. Naslov v upravi lista. In-606; POČITNISKO HIŠO v 3. gradbeni fazi, primerno za stanovanjsko hišo, na izredno lepi lokaciji ob asfaltni cesti v Stavešinskem vrhu pri Gornji Radgoni, prodam. Informacije: Biseri Gran, Loka, Mušičeva 14, 61234 Mengeš. M-12P; AVTO ŠKODA, letnik 1976, registriran do avgusta 1985, naprodaj. Ključite dopolnite 22-310, interna 13 ali popoldne 23-422. M-5221

REGISTRSKO BLAGAJNO, skoraj novo, prodam. Benčik, G. Petrovec 26. M-5222; OPEL MANTA 1,2 S naprodaj. Avto na plinski pogon kupim. Informacije popoldne: 23-051. M-5223; KRAVO PO IZBIRI, brejo ali s letli, prodam. Rankovci 50. M-5224; RENAULT 4 PRODAM. MURSKI ČRNCI 24. M-5225; KRAVO, brejo osem mesecev s tretjim letom prodam. Bratonci 64. M-5226; KABINO, oziroma varnostni lok za traktor STORE prodam. Simon Gumilar, Radovci 28. M-5226; TRAKTOR FAHR, 22 KM, starejši letnik, v brezhibnem stanju, registriran do aprila 1985, po ugodni ceni prodam. Simon Gumilar, Radovci 28, p. Grad. M-5226 a; PLETILNI STROJ SINGER MEMO-MATIC, nov, prodam. Cena 160.000 din. Informacije: (069) 74-256. M-5228; ČEBELARJI POZOR! SEME FACELIJE PRODAM. Pošljem po povzetju. Zoltan Srejš, Ivanovci 39 a, p. Fokovci. M-5229; ŠKODO 100 PRODAM. Lipa 64. M-5230; HLADILNIK GORENJE, skoraj nov, prodam. Murska Sobota, Ivana Regenta 15. M-5231; RENAULT 4, letnik 1976, registriran do 8. maja 1985, prodam. Informacije dopoldne: telefon 22-188. M-5232; KLETKE ZA REJO ZAJCEV PRODAM. Voršč, M. Sobota, Lendavska 17 c. M-5233; SPAČKA Z ODLIČNIM MOTORJEM (možno tudi po delih), prodam. Jože Plohi, Belinci, Stefana Kovača 5. M-5234; KORUZO Z NIJE PRODAM. Markišavci 9, p. M. Sobota. M-5235; AMI 8, neregistriran, prodam. Farič, Vaneča 41, p. Mačkoveci. M-5236; MALE PUJSKE PRODAM. Pečarovi 86. M-5237; ŠKODO 110 LS, letnik 1973, registrirano in ohranjeno prodam za 40.000 din. Beznovci 4, p. Bodonci. M-5238; TRAKTOR IMT 539 z 200 delovnimi urami prodam. Ogled v nedeljo dopoldne. Benko, Sp. Ščavnica 10. M-5239; ŠKODO, letnik 1972 ter prednji blatnik in prednja leva vrata za R 8 prodam. Fujs, Rakičan, Cvetkova 75. M-5240; AVTO 126 P, letnik 1979 prodam. Cena 150.000 din. Petanjci 18 a, p. Tišina. M-5241; TRI BREJE TELICE PRODAM. Beznovci 13. M-5242; HRUŠKOVO IN JABOLČNO ŽGANJE (po 120,00 din) ter košare prodam. Radovci 40. M-5243; NOVE DELE KAROSERIJE ZA GOLF PRODAM. Marjan Hajdinjak, Spodnja Ščavnica 16, p. G. Radgona. M-5244; DVE KRAVI (brejo osem in sedem mesecev) ter parceli gozda v Petrovcih (30 arov) in v Otovcih (15 arov) prodam. Stanjevci 43. M-5245; GOZD V BOKRAČIH, 32 arov (les za drva), prodam. Informacije: Bokrač 27. M-5246; GOLF JGL, star dve leti, prodam. Trstenjakova 28, telefon 21 433 ali 24 976 popoldne. M-5247; KRAVO, brejo osem mesecev, staro osem let, prodam. Črenšovci 64. M-5248; BREJO TELICO PRODAM. Vaneča 32, p. Puconci. M-5249; KRZNO — POLARNO LISICO prodam. Naslov v upravi lista. M-5250; ENOINPOLSOBNO STANOVANJE V MURSKI SOBOTOI PRODAM. Naslov v upravi lista. M-5251; HRUŠKE ZA OZIMNICO PRODAM VSAK POPOLDAN. Mladinska 23, M. Sobota telefon 23 493. M-5254; SMREKOV LES V STANJEVCIH NA GORIČEM, 10 kub. m, prodam. Mira Slibič, G. Lakoš 116. Le-378; MALE PUJSKE IN OPEL KADET, letnik 1966, prodam. Cena 80.000 din. Veščica 60. M-5251; NSU 1200, tudi po delih, prodam. Geza Celec, Černelavci, Gorička 45. M-5252

ELANOVE SMUČI RM 804, 180 cm, še z garancijo in športno kolo poni na tri prestave prodam. Informacije po telefonu 22 353, po 18. uri. M-5256; KRAVO, staro šest let, s teletom, kontrola A, prodam. Rakičan, Panonska 37. M-5163; TRAKTOR URSUS C 335, s koso, dobro ohranjen, ugodno prodam. Kijučarovi 14, p. Križevci pri Ljutomeru. In-607; ZETOR KRISTAL 811 PRODAM. Štrigova, telefon 042 89-608. In-608; KRAVO, staro 4,5 let, prodam. Slavko Kolar, Radomerščak 60, p. Ljutomer. In-605; PUJSKE, stare šest tednov, prodam. Domajinci 26. M-5253; MOTORNO ŽAGO TOMOS, novo, in televizor, črno-beli, prodam. Stanko Srša, Banovci 1. M-5255; TELICO, brejo osem mesecev, kontrola A, prodam. Bodonci 35. M-5256; ZASTAVO 101 PRODAM. Rakičan, Panonska 28. M-5257; MALE PUJSKE PRODAM. Tropovci 21 b, p. Tišina. M-5258; MALE PUJSKE PRODAM. Sečko, Rakičan, Panonska 71. M-5261; AVTO ŠKODA 120 LS NAPRODAJ. Naslov v upravi lista. M-5262; SIMCA 1000 GLS NAPRODAJ. Štefan Bedek, Budjanci 7. M-5263; VISOKOPRITILČNO, NEDOGRAJENO HIŠO MED M. SOBOTO IN LENDAVO, na 16-arski parceli, prodam. Naslov v upravi lista. M-5264; POLONEZ, letnik 1982, 11.000 km, težki voz, z gumijastimi kolesi, pluge IMT, lokalne in avtomobilsko priklole, 500 kg, prodam. Bakovci, Partizanska 30. M-5265; ZASTAVO 101, letnik 1976, registrirano do oktobra 1985, poceni prodam. Car. Lendavska 6/II-10. M-5266; TRAKTOR URSUS, v dobrem stanju, s koso in jermenico, prodam. Alojz Vogrinčič, Večeslavci 62, 69262 Rogasovci. M-5267; ZASTAVO 750, letnik 1981, prodam. Stanko Horvat, Pečarovi 46, p. Mačkoveci. M-5268; CITROEN GS PALAS, letnik 1979, prodam. Čikečka vas 16, p. Prosenjakovci. M-5269; SVEŽE ZELJE ZA KISANJE PRODAM. Cena 15 din za kg. Gustav Podlessek, Noršinci 33, p. Martjanci. M-5273; MLADO KRAVO S TELEKOM, kontrola A, in rapidne nosilce (4,70 m in 3,40 m), prodam. Puconci 76. M-5275; BREJO TELICO IN KRAVO PO IZBIRI, kontrola A, prodam. Ludvik Pankeč, Pečarovi 79, p. Mačkoveci. M-5276; PRALNI STROJ PRODAM. Jože Pertoci, Krog, Ulica ob Ložiču 18. M-5271; WARTBURG, letnik 1973, registriran do junija 1985, in rezervne dele prodam. Janez Žilavec, Kopališka 13, Murska Sobota, telefon 22-428. M-5272; CIRKULARKO PRODAM. Janez Šokš, Bakovci, Partizanska 26. M-5273; VALKMAN, v odličnem stanju, prodam za 20.000 din. Telefon: (069) 74-831. 257 dopoldne. GR-252; PUJSKE PRODAM. Alojz Senčar, Žiberči 2, p. Apače. GR-256; GLASBENI CENTER GORENJE z zvočnikom (eden 50 W) prodam. Naslov v upravi lista. M-5274; ZASTAVO 125 PZ, odlično ohranjeno in malo voženo, ves čas garažirano, ugodno prodam. Cena po dogovoru. Murska Sobota, Ciril Metodova 1, telefon v večernih urah: Slavko, (069) 23-703. M-5277

NAROČNINA

za leto 1984 je 700 dinarjev, za letozemstvo pa 1500 dinarjev. Ste obveznost do domačega tednika že izpolnili?

Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/I. Ureja uredniški odbor:

DRAGEMU SINU IN BRATU ŠTEFANU JABLONOVU IZ SATAHOVEC, ki je na odsluženju vojaškega roka v Ribnici na Dolenjskem, želijo za 20. rojstni dan vse najboljše, predvsem pa skorajšnje snidenje — oče, mama, dedek, babica in sestra Marija z družino. Mala Mirjana pa pošilja 20 poljubčkov.

DRAGANU NEMCU s Krajne 34 a želita ob odhodu na odsluženje vojaškega roka vse najlepše in da bi se večkrat spomnil domačega kraja ter se zdrav in hitro vrnil domov — stari ata in stric Tonček z družino iz Srdice.

HI-FI STOLP ITT-GRAETZ (gramofon, kasetofon, turner, ojačevalec, rack) z deklaracijo prodam. Fric Zemljčič, Gornja Radgona, Ljutomerska 15. GR-257; KOTNO KLOP ZA KUHINJO PRODAM. Slavko Raduha, Gornja Radgona, Mladinska 10. GR-253; TRAKTOR STEYR 180 A, 30 KM, prikolico in brane ugodno prodam. Možno tudi posamezno. Pince 43, p. Lendava. M-5278; ŠKODO 120 LS PRODAM. Informacije po telefonu 23-566. M-5281; TRAJNOŽAREČO PEČ TVT MAGMA 7, še z garancijo, po ugodni ceni prodam. Telefon (069) 22-115. M-5283; RENAULT 4 TL, letnik 1977, prodam. Telefon 24-955 ali 22-981. M-5284; FERGUSONOVE PLUGE PRODAM. Jože Sukič, Motovilci 79, p. Grad. M-5285; PREDNJI NAKLADALEC ZA TRAKTOR DEUTZ, še nerabljen, takoj prodam. Cena 70.000 din. Moped s tremi prestavami, letnik 1971, rualo rabljen, v zelo dobrem stanju, prodam. Časar, Križevci št. 216, v Prekmurju. M-5286; ZAPOROŽEC, registriran do 25. maja 1985, prodam. Informacije po telefonu 75-011. M-OP CITROEN GS IN SPAČKA PRODAM PO DELIH. Janko Hamler, Janžev vrh 49 p. Radenci. M-5287; AUDI 60 L, letnik 1972, poceni prodam. Hozjan, Veržej 61. M-5288; FIAT 126 P, letnik 1980, prodam. Veščica 7a, p. M. Sobota. M-5289; ZASTAVO 750, letnik 1982, v odličnem stanju, prodam. Puževci 58. M-5290; TRAKTOR URSUS 355 s priklopički prodam. Cena 400.000. Stanko Heric, Radoslavci 36, 69243 Bučkoveci. In-612; RENAULT 4, letnik 1977, ugodno prodam. Cena 100.000 din. Mota 29 g, pri Ljutomeru. In-610; KAVČ GARNITURO, otroško posteljo in posteljico ter omarico za čevlje prodam. Marjan Horvat, M. Sobota, Lendavska 26, telefon 23-906. M-5291; OSEBNI AVTO WARTBURG, letnik 1974, prodam. Gornji Lakoš 23. M-5292; GOLF, letnik 1980, prevoženih 33.000 km, prodam. Josip Kelemen, Murska Sobota, Gregorčičeva 46, telefon 23-264. M-5294; WARTBURG KARAVAN, letnik 1978, ugodno prodam. Anton

OBVESTILO

Veterinarska postaja Murska Sobota obvešča vse, ki potrebujejo veterinarsko pomoč na območju občine Gornja Radgona, da lahko kličejo dežurnega veterinarja od 15. ure naprej in ponoči ter ob sobotah, nedeljah in praznikih preko vratarja TOZD MESOIZDELKI, Gornja Radgona — telefon 74 044.

ELEMENT, n. sol. o., GORNJA RADGONA, TOZD GRADBENI IZDELKI

DO ELEMENT TOZD GRADBENI IZDELKI GORNJA RADGONA, Ljutomerska c. 6, prodaja 7. novembra 1984 ob 12. uri na javni dražbi naslednja osnovna sredstva:

1. FIAT 132 — DIESEL — brezhiben, letnik 1981, prevoženih 55.000 km. Izklicna cena: 600.000,00 din.
2. Traktor ZETOR — vozen. Izklicna cena: 300.000,00 din.

Udeleženci morajo pred dražbo plačati 10-odstotno varščino od izklicne cene. Ogled je možen vsak dan razen nedelje do 14. ure. Prometni davek plača kupec v skladu z zakonskimi predpisi.

Pozdrec, M. Sobota, St. Rozmana 4. M-5296

ZASTAVO KOMBI 430 K, letnik 1977, osemsedežni, obnovljen julija prodam. Ogled od 13. do 15. ure. Jakovljevič, Murska Sobota, St. Rozmana 12. M-5297; LAHKI VOZ Z GUMIJASTIMI KOLESIMI IN MOPED s petimi prestavami prodam. Fokovci 1. M-5298; PRAŠICA, težkega približno 130 kg, prodam. Rakičan, Stefana Kovača 25. M-5299; KORUZO NA STORŽIH ALI V ZRNJU PRODAM. Gostilna Beznec, Vaneča, 5300; OSEBNI AVTO KOMBI ZASTAVA 850, letnik 1982, prodam. V račun vzamem starejši avto. Hajdič, Vidonci 141, telefon 77-090. M-5301; OTROŠKO POSTELJICO z jogijem prodam. Štrkl, Lendavska 23 b. M-5302; ALUMINIJASTA PLATIŠČA Z GUMAMI (175 x 13) in kasetni

avtoradio prodam. Telefon 22-336. M-5304

kupim

TRAKTOR (STEYR, ZETOR), 25 KS, s plugi in branami kupim. Naslov v upravi lista. M-5253; ČREŠNJEVE IN JESENOVE PLOHE (»FOSLINE«) kupim. Karel Kous, Krog, Plečnikova 59 — mizarstvo. M-5257; KORUZO NA NJIVI ALI NA STORŽIH KUPIM. Telefon v večernih urah: 76-447. M-5271; TRAKTOR STEYR 540 ali 545 KUPIM. Martin Antolin, Ivanci 61, p. Bogojina. M-5274; VOZ HLÉVSKEGA GNOJA KUPIM. Telefon 23-203. M-5270; KRAVO, staro tri leta, dobro mlekarico, kontrola A, kupim. Naslov v upravi lista. GR-254; ZAMRZOVALNIK, 210 l, kupim. Topolaj, M. Sobota, Lendavska 25. M-5280

ZAHVALA

Po dolgotrajni in hudi bolezni je v 75. letu starosti doživel dragi mož

Štefan Baligač

iz Beltincev
Ravenska cesta 76

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v času bolezni obiskovali in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala dr. Caru, zdravniškemu in strežnemu osebju pljučnega oddelka soboške bolnišnice, g. kaplanu in pevcem za pogrebni obred ter vsem, ki ste mi nesebično pomagali.

Neutolažljiva žena Terezija

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica

Barica Pertoci

roj. Mataj
iz Bakovec

iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, darovali vence in cvetje, pokojnico pa v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Prisrčna hvala č. g. dekanu Poročniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in tov. Vidi Antolinovi za ganljive poslovilne besede. Vsem še enkrat — iskrena zahvala!

Žaljujoči: sinovi Kalman, Franček in Alojz, sestre Marika in Rozika z družinami ter ostalo sorodstvo

VESTNIK

Stefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparid, Franc Maučec (sport), Vlado Paveo, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Gontar, Iskra (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/I. — Telefoni, novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelak, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo, 21-064 in 21-383; dopisništvo: Gornja Radgona tel. 74-597, dopisništvo Lendava tel. 75-085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81-317 — Na naročnih rokopisov in fotografij ne vračamo. Celoletna naročnina 700,00 din, polletna 350,00 din, letna 700,00 din, za inozemstvo 1.500,00 din, celoletna naročnina za delovne organizacije 900,00 din. Takođe račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 5010056, tečaj 12-25730-30-4-01176. Cena posamezne številke 20,00 din. Tiska ČGP Večer Maribor. Po pristojnem postopku je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

sobe

MAJHNO SOBO V LENDAVI
IŠČEM. Ponudbe pod šifro LJU-
TOMER na upravo lista. M-5208
SOBO s souporabo kopalnice
oddam dekletu. Naslov v upravi
lista. M-5272
SOBO S POSEBNIM VHO-
DOM IŠČE MAMICA Z OT-
ROKOM. Naslov v upravi lista.
M-5275
ENOSOBNO ALI DVOSOBNO
STANOVANJE, lahko starejše,
nujno išče mlada družina. Po-
nudbe na upravo lista pod »RA-
ZUMEVANJE«. M-5279

zaposlitve

GOSTIŠČE »KAMIN« MO-
RAVSKE TOPLICE ZAPOSILI
SNAŽILKO. OD PO SPORA-
ZUMU. M-5259
NATAKARICO Z DELNIM
ZNANJEM KUHE ZAPOS-
SLIM. Naslov v upravi lista. M-
5262
GOSTILNA KLEMENT TUR-
NIŠČE ZAPOSILI NATAKARI-
CO IN ČISTILKO (4 ure) ZA
NEDOLOČEN ČAS. M-5277

razno

INSTRUIRAM NEMŠČINO
ZA VSE STOPNJE IZOBRAŽE-
VANJA. Ponudbe na upravo
lista. M-5255

PREKLIC!

Preključujem veljavnost hranilne
knjižice št. 4050-1. izdano pri
HKS KK Gornja Radgona. Cve-
to Šerml. Gornja Radgona. Pruj-
ska cesta 6. M-5260

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je po hudi bolezni za vedno
zapustil dragi mož, oče in stari oče

Ludvik Kerčmar

iz Križevca

Ostali smo sami in naš dom je zdaj tih in prazen, brez
opore v skupnem družinskem življenju.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijate-
ljem, sosedom in znancem, ki so nam v najtežjih tre-
nutkih stali ob strani, nam pomagali, izrekli sožalje,
darovali cvetje ter ga pospremili na zadnji poti. Prisrčna
zahvala dr. Kiršnerju, sestri Eriki in osebju kirurškega
oddelka, soboške bolnišnice.

Zahvaljujemo se govornikom tov. Elemerju Hariju in
predstavniku Mesne industrije M. Sobota, g. duhovniku
za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in
gasilec.

Žalujoči: žena, vnukinja, zet in Ana

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož,
oče, stari oče in sin

Jožef Jerebic

iz Lipe

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste mu
poklonili vence in cvetje, ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam pa izrekli sožalje.
Hvala g. župniku, pevcem za odpete žalostinke, govorniku Stefanu Zadravcu za poslovilne
besede, GD Lipa ter ostalim GD.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: žena Ana, hčerka Anica z družino, sin Jože z družino, mama Ana ter sestri Marija
in Ana z družinama

ZAHVALA

12. oktobra 1984 nas je v 56. letu starosti po kratkotrajni
bolezni za vedno zapustil dragi mož, oče in brat

Štefan Balažic

iz Odranec 198

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in
botrini, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, ter vsem,
ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala tudi g. duhovniku, pevcem za odpete žalostinke in predstavniku KS za poslovilne
besede.

Žalujoči: žena Marija, sin Štefan, hčerka Marija in ostalo sorodstvo

V SPOMIN

31. oktobra je minilo eno leto, odkar me je za vedno
zapustil moj dragi mož

Ivan Brumen

iz Beltince

Ostala sem brez tebe. Najin dom, ki si ga imel tako rad, je prazen in žalosten. Še vedno
slišim tvoje korake, tvoj glas in vidim nasmejan obraz.
Ostali so le sledovi in spoznanje, da se nikoli več ne vrneš.

Z bolečino v srcu žena Terezija

*Če bi moje solze mrtvega zbudile,
ne bi tebe sinko črna zemlja krila.*

ZAHVALA

V 33. letu nas je nepričakovano zapustil naš dobri sin in
brat

Peter Tomašev

z Melince

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste našega
pokojnika pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti, darovali za maše in
cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Posebna zahvala g. duhovniku iz Kapele za pogrebni obred, govorniku Jožefu Horvatu za
poslovilne besede in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Melinci, 14. oktobra 1984

Neutolažljivi: mama Ana, brat Pavel, sestra Marica z družinama in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta, sina in brata

Ludvika Boharja

iz Ženavej 70

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste mu poklonili cvetje, ga pospremili na zadnji poti, nam
pa izrazili sožalje.

Posebna zahvala sosedom in sorodnikom za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih.
Zahvala g. župniku za lep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku KS tov.
Aleksandru Kerčmarju in domačim gasilec.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: žena Ema, sinova Milan in Ludvik, mama ter sestre in brat z družino

*Oj ti smri premila,
kaj si storila,
da moža in očeta brez
slovesa si nam vzela.*

ZAHVALA

Tiho in mirno nas je v 53. letu starosti za vedno zapustil naš
dragi mož, oče, tast in stari oče

Jožef Režonja

upokojenec iz Renkovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem
in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč, dragega pokojnika v tako
velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa
izrekli sožalje.

Iskrena zahvala tudi mag. dr. Zadravcu za zdravniško pomoč, g. župniku za pogrebni
obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku Ferčaku za poslovilne besede, kolektivu
Rašica TOZD Beltinka za darovane vence in vsem, ki ste ga imeli radi.

Žalujoči: žena Marija, hčerka Marija z družino ter bratje in sestra z družinami

*Kako bi rad poslušal, gledal,
sedel med vami, katero vmes povedal,
pa me tišči teptan nad mano grob.*
O. Župančič

ZAHVALA

Ob boleči, nenadomestljivi in mnogo prerani izgubi na-
šega dragega moža, očeta, dedka, tasta in brata

Alojza Kajdiča

iz Ljutomera

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga tako
številno pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa stali ob
strani in nam kakorkoli pomagali ter nam pisno ali ustno izrekli sožalje.

Posebna zahvala lovski družini Ljutomer za lepo organiziran pogreb in lovskim prijate-
ljem za številno spremstvo, godbi za odigrane žalostinke, govornikom za poslovilne besede
ter duhovnikom za pogrebni obred.

Vsem, res vsem, še enkrat iskrena hvala!

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož,
oče, stari oče in brat

Štefan Smej

iz Ocinja

Ob boleči izgubi se prisrčno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom prijateljem, znancem in
vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence
in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Prisrčna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavniku
KS za poslovilne besede, GD, zvezi borcev in društvu upokojencev ter zdravstvenemu
osebju za lajšanje bolečin.

Vsem še enkrat — prisrčna hvala!

Žalujoči: žena Marija, hčerka Terezija z družino, sinovi Štefan, Laci in Vlado z družinami
ter ostalo sorodstvo

*A dan je črni moral priti,
bridkosti dan, o! dan solzan,
težko bilo se je ločiti,
a solze vse, ves jok zaman.*

ZAHVALA

14. oktobra nas je v 75. letu starosti nepričakovano za
vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

Karel Kerčmar

iz Sela

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem in
prijateljem, kolektivoma Zavoda za časopisno in radijsko dejavnost M. Sobota in Ra-
denske TOZD Moravske Toplice ter vsem ostalim, ki ste nam priskočili na pomoč, dragega
pokojnika v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in
cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Prisrčna zahvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, tov.
Rajnarju za poslovilne besede in gasilskemu društvu.

Žalujoči: žena Marija, sin Evgen in hčerka Kristina z družinama, snaha Terezija z družino,
vnuki, pravnuki in ostalo sorodstvo

SLOVESNO OB DNEVU OZN

Kot vso svobodoljubno in napredno človeštvo smo tudi pri nas proslavili 24. oktober — dan Organizacije združenih narodov.

Pred natanko 39. leti je bila namreč ratificirana ustanovna listina Združenih narodov, katere podpisnik je tudi naša država. Skupno z neodvisnimi narodi Afrike, Azije in Latinske Amerike je še kako pomembna vloga SFRJ v OZN, kjer se bori za uresničitev miro-ljubnega sožitja, za mir in enakopravnost vseh narodov sveta.

Proučevanje politike aktivne miroljubne koeksistence, spremljanje boja neuvrščenih in dežel v razvoju za njihovo gospodarsko in politično osamosvojitve, vključevanje v mednarodne akcije za pomoč narodom in ljudstvom, ki so še vedno žrtve imperialističnih in nazadnjaških sil — sodijo med poglobitve naloge klubov OZN, ki pri nas delujejo v okviru mladinske organizacije.

Takšna je tudi vloga klubov OZN v Pomurju, ki vseskozi namenja posebno pozornost delu z mladimi v osnovnih in srednjih šolah — zadnje čase so ustanovili nekaj takšnih klubov tudi v organizacijah združenega dela — pri čemer poleg splošnega ocenjevanja in obveščanja o mednarodnem političnem položaju poudarjajo predvsem posebnosti, ki so zanimive za SFRJ. Tudi ob letošnjem prazniku svetovne organizacije so pripravili več prireditev, predavanj in razstav. Osrednja proslava ob 24. oktobru pa je bila v prostorih grajske dvorane v Murski Soboti. Pod geslom „Za mir in enakopravno sodelovanje med narodi!“ jo je organiziral center klubov OZN pri OK ZSMS. Na proslavi, ki so se je udeležili člani klubov OZN, marksističnih krožkov ter člani OO ZSMS in njihovi mentorji, je imela slavnostni govor Ema Baler, vođa centra klubov OZN soboške občine. Ob tej priložnosti so pripravili tudi kulturni program.

M. Jerše

HRANA NAMESTO OROŽJA: Naši najmlajši ne pozabljajo na številne vrstnike po svetu, ki še vedno živijo otroštvo brez miru in hrane. Spomnili so se jih tudi obletošnjem dnevu OZN. Učenci OS Jože Kerenčič, četrtšolci, so proti vsem neumnostim sveta odraslih protestirali na svoj način. S parolami, ki izvirajo iz njih samih, so poslikali pločnike v mestnem središču G. Radgone. V opomin vsem, da je pravo otroštvo le otroštvo v svobodi in miru.

KORENČEK BODO ODKUPOVALI

Kmetje na območju Kmetijske zadruge Panonka se v zadnjem času vse bolj usmerjajo v proizvodnjo vrtnin, med katerimi zavzemajo najpomembnejše mesto zelje, kumarice in hren, letos pa se je tem pridružil še korenček. Za Fructal iz Ajdovščine so ga nekaj pogodbeno pridelovali že lani, letos so ga v soboški občini pridelali že okrog 500 ton, sčasoma pa naj bi kooperanti Kmetijske zadruge Panonka v celoti pokrivali potrebe te tovarne.

Ker so se letos pojavile težave pri odkupu korenčka, smo se v Fructalu pozanimali, kje so vzroki. Izvedeli so nam, da so težave nastale v tovarni, saj zaradi premajhnih skladiščnih prostorov ne morejo sproti prevzemati vseh količin, v tem času pa poteka tudi odkup industrijskega sadja, ki

prav tako polni skladišča. Zagotovili pa so, da bodo prevzeli celotni pridelek korenčka (ta bo okrog 500 ton), le kakšnih 80 ton ga bodo vskladili pri kmetih in ga prevzeli v decembru. Stroške skladiščenja bo pokril Fructal.

L. K.

25 let uspešnega dela SDK

Med obletnicami, ki jih praznujemo letos, zavzema prav gotovo pomembno mesto tudi 25-letnica ustanovitve in delovanja Službe družbenega knjigovodstva. Oktobra leta 1959 je namreč skupščina Jugoslavije sprejela zakon o družbenem knjigovodstvu. Čeprav to dejanje velja za ustanovitev službe, segajo razne oblike družbene evidence že na začetke nastajanja ljudskega premoženja; torej še v čas narodnoosvobodilne vojne.

Tako je bila 16. oktobra 1959 ustanovljena SDK kot javna služba, ki naj zagotavlja evidenco ter kontrolo porabljanja in razpolaganja z družbenim denarjem, evidenco gospodarskih gibanj ter pregled izvrševanja obveznosti, ki jih imajo uporabniki družbenega premoženja do družbene skupnosti. Pozneje so ji dodali še druge naloge, med drugim se mora pečati s podatki o dohodkih in izdatkih proračunov ter skladov družbenopoli-

tičnih skupnosti. Omeniti velja tudi finančno inšpekcijo, opravljanje plačilnega prometa, vodenje žiro računov in drugih računov.

Njena funkcija javnega delovanja postavlja Službo družbenega knjigovodstva v položaj sestavnega dela našega informacijskega sistema, saj informira zlasti upravljavce v gospodarstvu o opravljanju plačilnega sistema in skrbi za hitrejšo kroženje denarnih sredstev. Poleg tega pa ne gre prezeti kontrole poslovanja, pri čemer je poudarek na realnosti zaključnih računov. Hkrati mora SDK organizirati ekonomsko-financiarno revizijo, da bi upravljavce nenehno seznanjala z realnimi stanji in pomagala pri odločitvah. Nikakor pa ne moremo mimo preventivne vloge Službe družbenega knjigovodstva, nje-nega večjega sodelovanja z organi samoupravne delavske kontrole v združenem delu in pri-

pravljanja kakovostnih informacij o gospodarjenju, da bi pravočasno nakazali težave v posameznih OZD, da bi lahko čimprej odpravili pomanjkljivosti.

Podružnica SDK v Murski Soboti deluje na območju vseh štirih pomurskih občin, kjer je zaposlenih 143 delavcev. Zlasti so iskani podatki o gospodarjenju po periodičnih in zaključnih računih, kar pripravljajo za celotno regijo in posamezne pomurske občine. Pri pripravi primerjalnih analiz so se dobro vključile tudi družbenopolitične skupnosti, pri čemer so pritegnili sodelavce in strokovnjake z raznih področij. Slejkoprej pa ostaja še naprej v ospredju svetovalna funkcija SDK, kar je gotovo v interesu uporabnikov in same službe, ki na ta način opravlja svojo pomembno preventivno funkcijo. Pretok informacij v obeh smereh pa je nedvomno dobro zagotovilo za uspešno delo tudi v prihodnje!

Milan Jerše

Dušan Šinigoj v soboški Muri

Predsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Šinigoj je s sodelavci obiskal največjo pomursko delovno organizacijo, tovarno obiačil in perila Mura v Murski Soboti. V razgovoru z vodstvom kolektiva so ugodno ocenili devetmesečne rezultate gospodarjenja. Omenjeno je bilo, da je celotni prihodek v prvih devetih mesecih že 6 milijard 779 milijonov dinarjev, kar je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za 67 odstotkov več. Temu ustrezno se je dohodek povečal za 73 akumulaci-

ja pa za 86 odstotkov. Kakovostne premike beležijo tudi na izvoznem področju, saj celo 99 odstotkov vsega deviznega priliva ustvarijo na konvertibilnem trgu. Z izvozom svojih izdelkov so v letošnjem triletnem zaslužili 19 milijonov 250 tisoč dolarjev, v strukturi celotnega prihodka pa predstavlja izvoz že 39-odstotni delež, kar je gotovo izreden podatek.

Tovariš Šinigoj se je zlasti zanimal, ali so v gospodarstvu rezerve, ki smo jih opredelili v razvojni

resoluciji naše republike, predvsem glede možnosti dviga proizvodnje, racionalnega poslovanja itd. Omenil je tudi podatek, da bi v prihodnjem letu v SR Sloveniji morali povečati izvoz za 15 odstotkov. V soboški Muri so mu zagotovili, da je vse to možno, pri čemer pa so vztrajali pri 45 odstotkih razpolagalne pravice z devizami, večjem spodbujanju izvoznikov in olajšavam pri uvozu opreme, brez katere si ne moremo zamisljati hitrejšega razvoja.

M. Jerše

Nasloniti se na lastno znanje in surovine

V razpravi o dolgoročnem planu razvoja lendavske občine so delegati poudarili predvsem to, da se je potrebno v razvoju nasloniti na lastno znanje in surovine, ki jih imamo. Med te spadajo glina, premog, plin in morda tudi nafta, gozdovi in veliko dobrih zemljišč. Smernice za izdelavo dolgoročnega programa razvoja občine do leta 1990 so na zborih skupščine

potrdili in menili, da je potrebno prihodnje načrtovano reševati komunalne probleme, nekatere za več skupnosti, ne samo za posamezne. V naslednjem obdobju bo potrebno urediti telefonijo. Raziskovalni in inovacijski dejavnosti naj bi bilo posvečeno veliko več skrbi in sredstev, saj le tako lahko pričakujemo hitrejši razvoj. Glede industrije pa se je izobli-

kovalo mnenje, da je potrebno dati prednost farmacevtski industriji, petrokemiji, elektro ter strojni industriji. Da bi v naslednjih letih dosegli hitrejši razvoj, je potrebna tudi dobra kadrovska in štipendijska politika. Delegati občinske skupščine menijo, da so smernice dobra podlaga za izdelavo dolgoročnega plana razvoja občine.

Jani D.

Opozorjamo TAKŠNI SMO!

Ali bodo zapletli okoli obračališča za členkar v Gornji Radgoni slednjič dobili epilogo? Bil bi že čas, kajti v zadnjem času je prav ta burna tema dvignila največ prahu v mestni krajevni skupnosti, sam primer pa znova opozoril, kako je trnova pot do usklajevanja interesov, če zagovarja vsak svojega pod plaščem skupnega — ureditve boljšega in znošnejšega prevoza potnikov iz občinskega središča do Murske Sobotice.

Potem ko je strokovna ekipa postregla z več možnimi rešitvami, sta ostali na tehnični moči in oblasti dve — ali ureditev obračališča z razširitvijo sedanje postaje ali za hotelom Grozd pri železniški postaji — jeziček pa se skoraj vsakodnevno, odvisno o tem, kdo razpravlja, nagiba na eno ali drugo stran. Da ne utrujamo in zavlačujemo še sami. Med tem, ko občinski izvršni svet v okviru dolgoročne ureditve radgonske avtobusne postaje in začetka urejanja tega najbolj zanemaranega predela vztraja pri obračališču pri železniški postaji, tisti, ki morajo zagotoviti denar — krajevna skupnost, skis in združeno delo prepričani, da bodo z manj denarja tudi tja do leta 2000 razrešili prometne in avtobusne zagate — želijo privedi členkar na sedanjo postajo.

Kot kaže, pot do skupnega jezika ne bo lahka, saj zaenkrat nihče ne odstopi niti za ped. Zadnji sklep sicer pravi, da mora biti obračališče nared čez mesec dni (svet KS v torek, 27. oktobra), vendar zna biti ta „ping-pong“ še trdoživ, če se spomnimo, da je za obratitev svojih predlogov že prišlo do poskusov zavajanja. Ta primer kaže, da se na videz široka demokratičnost v praksi razprši kot milni mehurček.

Bržčas bo potrebno najprej preseči miselnost, da je srž nespornost v tem, ker želijo eni le „dikirati“, drugi pa so prisiljeni financirati. To nujno spoznanje bo približalo oba bregova in potem tudi končna odločitev ne bo več daleč. Pametno in preudarno pa se bodo morali odločiti hitro, saj se členkar že precej časa obrača na svoji vsakodnevni vožnji v Radencih. In nenehno; mar niso že podobna nesoglasja upočasnila razvojni korak ne le krajevne skupnosti ampak celotne občine?

Vlado Paveo

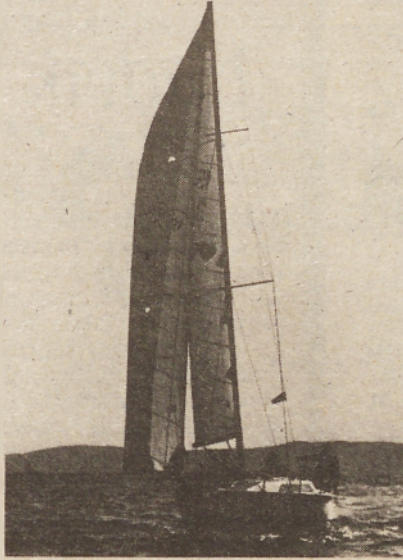
Zaključno preverjanje znanja

Občinska konferenca zveze rezervnih vojaških starešin Ljutomer je zaključila preverjanje znanja svojih članov za leto 1984. V pomladanskem in jesenskem roku se je preverjanja udeležilo 191 starešin. Uspeh preverjanja lahko ocenimo kot dober, kar še zlasti velja za streljanje. Z udeležbo ne moremo biti čisto zadovoljni; določeno število starešin se preverjanju znanja očitno izmika. Že daj časa se tudi sprašujemo, kako spremeniti pismeni del preverjanja. Sedanji način namreč ne spodbuja članov k zavzetemu posamičnemu ali skupinskemu študiju s programom določenih tem. Kaže, da ne moremo graditi le na zavesti, čeprav radi poudarjamo, da bi rezervni oficirji morali vedeti, kako nujno potrebno je stalno usposabljanje in strokovno izpopolnjevanje za opravljanje njihovih pomembnih nalog.

Ivan Lasbajer

PORTOROŽ

Splavitev „Stila 34“

V portoroški marini so pred dnevi splavili turistično jadrnico — drugi prototip Radenske — »STILA 34«. Jadrnica »STILA 30«, lanskoletni prototip TOZD Tovarne

polnilne opreme, je med navtičarji izzvalo pravo senzacijo, zato so se v Radenski odločili za še večji prototip (vodja Hinko Hladen) po načrtih svetovno znane

projektantske in dizajnerske tvrdke E. G. Van de Stadt z Nizozemske. Kovinski trup dolžine 10,25 m je zgrajen v multiknčnih verziji, širine 3,30 m, s šestimi ležišči, z jadrni površine 66 kvadratnih metrov. Jadrnica ima pomožni motor moči 9 KW, teža pa je 5,4 tone. Namenjen bo predvsem navtičnim turistom, ki jadranje slabše obvladajo.

Prodajna cena zanjo naj bi bila 5,5 milijona dinarjev. Botra na krstu pri splavilu »STILA 34« je bila ministrica za turizem Bogomila Mitič. Generalni direktor Radenske Feri Horvat je ob »krstu« povedal, da bodo jadrnice v prihodnje izdelovali po naročilu.

Dani Mauko

OBISK AVSTRIJSKIH SINDIKALNIH DELAVCEV

Na povabilo republiškega odbora sindikata delavcev kemične in nekovinske industrije Slovenije in republiškega odbora sindikata delavcev papirne, grafične, založniške in časopisno-informativne dejavnosti se je na tridnevni obisk v SR Sloveniji mudila delegacija sindikata kemijskih delavcev avstrijske Koroške. Vodil jo je predsednik Werner Miklautz. Delegacija avstrijskih sindikalnih delavcev s Koroške je obiskala tudi Pomurje.

Najprej so si ogledali delovne prostore Založniškega, grafičnega in embalažnega podjetja Pomurski tisk v Murski Soboti. Tu so jih seznanili z delovnim procesom in rezultati gospodarjenja, ki so dokaj ugodni. Poleg predstavnikov vodstva kolektiva, sindikalne organizacije in samoupravnih organov je v razgovoru sodeloval tudi predsednik občinskega sveta, zveze sindikatov Franc Dervarič. Gostje iz sosednje Avstrije so se zlasti zanimali za vlogo sindikata in delavcev v delovnem in samoupravnem procesu. Ogledali so si tudi proizvodne prostore in pokazali veliko zanimanja za proizvode, ki so namenjeni za izvoz.

Gostje iz avstrijske Koroške so si med obiskom v Pomurju ogledali še TOZD Petrokemija INA-Nafte v Lendavi. Tudi tu so imeli podobne razgovore o možnostih medsebojnega sodelovanja v prihodnje.

M. Jerše

Nova trgovina v Izakovcih dobiva dokončno podobo. Gradnja jo trgovsko podjetje Potrošnik Murska Sobotica in krajevna skupnost Izakovci. Potrošnik je prispeval 3.700.000 dinarjev, krajevna skupnost 2.500.000 dinarjev, veliko del pa so krajani opravili s prostovoljnimi delom.

Foto: F. Maučec

IZ PORABJA

Živahna kulturna dejavnost

V Porabju je v zadnjem času zares živahno. Nedavno tega so na Gornjem Seniku pripravili skupno dvojezično proslavo ob 20-letnici sodelovanja med Pomursko založbo iz Murske Sobotice in knjižno založbo Europa iz Budimpešte, konec minulega tedna pa sta Zveza kulturnih organizacij Slovenije in Demokratična zveza južnih Slovanov na Madžarskem skupaj organizirali gostovanje gledališke in lutkovne skupine iz Horjula ter ansambla Kukmak iz Krškoga. Vse tri skupine so se predstavile dokaj številnim obiskovalcem na Gornjem Seniku, v Slovenski vasi, Monostru in Števanovcih. Amaterski gledališčniki iz Horjula so za mlade Porabce pripravili lutkovno igro Lutke stri-

čka Jurija, za starejše pa so zaigrali komedijo ameriškega pisatelja Andersona Veš, da te ne slišim, če teče voda.

Tudi to soboto bo v Porabju pomemben dogodek — 1. deželno srečanje južnoslovanskih pevskih zborov LR Madžarske. Pričakujejo udeležbo okrog 15 zborov oziroma glasbenih skupin, ki negujejo in ohranjajo slovenske, hrvaške in srbske narodne pesmi. Tako se bo na tej prireditvi, katere organizator je Demokratična zveza južnih Slovanov, v prosvetnem domu v Monostru zbralo okrog 300 pevcev. V nedeljo bodo zanje organizirali izlet v slovenske kraje v Porabju.

J. G.